Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoj
Address:
NAUJIENOS, 1840 SOUTH HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS
Telephone Canal 1506

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Entered as Second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoj
Address:
NAUJIENOS, 1840 SOUTH HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS
Telephone Canal 1506

VOL. V. Kaina 2c. Chicago, Ill. Subata, Rugpj. (August) 10, 1918. Price 2c. No. 188.

True translation filed with the post- master at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Talkininkai sueme 20,000 vokiečių

True translation filed with the post- master at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Bolševikai skelbia karę talkininkams

Anglija nenori Rusijos žemių

True translation filed with the post- master at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

RUSIJA KARIAUJA SU TALKININKAIS.

Sako Leninas. Karė dar nėra paskelbta, sako Čičerin.

True translation filed with the post master at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

WASHINGTON, r. 9. — Amerikos konsulas Maskvoje Poole pranešė valstybės departamentui, kad bolševikų premieras Leninas nesenai užreiškė sovietto susirinkime Maskvoje, kad karės stovis gyvuoja tarp Rusijos ir talkininkų šalių.

Atsakydamas į konsulų klausimą, užrubežinių reikalų komisaras Čičerin pasakė, kad premiero pranešimas neturi buti skaitomas paskelbimų karės, bet greičiau užreiškimu, jogei gyvuoja apsigynimo stovis iš Rusijos pusės, panašiai tam, kokis buvo vieną kartą prieš Vokietiją.

Konsulo raportas, gautas kabeliu šiandie, yra pirma oficialė žinia, patvirtinanti pranešimus, kad bolševikai formaliai charakterizuoja kaipo karės aktą talkininkų spėkų veikimą Murmansko pakraštyj. Lenino pozicija gali prisidėti prie išsiaiškinimo situacijos ir artimesnio susiartinimo tarp talkininkų ir naujos Rusijos valdžios siaurėje.

Konsulas sako, kad Čičerino paaiškinimas buvo padarytas viešai, reikalaujant talkininkų konsulams. Poole taipgi praneša, kad nežiurint valdžios užginčijimų, bolševikai darė klintis išvažiavime anglų ir francuzų karinių atstovų.

Iš Archangelsko šiandie valstybės departamentas gavo žinią, kad bolševikai, užgirdę apie išsodinimą talkininkų kareivių Onegoj, pareikalavo pasiaiškinimo.

Talkininkų aviatoriai numetė propagandos lapelius į Archangelsko miestą, po ko bolševikai evakavo miestą pirm negu įėjo talkininkų kareiviai.

Anglų, francuzų ir Suv. Valstijų konsulai tapo areštuoti rugp. 3 d. Kaukazo kavalerijos pulku "jų apgynimui", bet kaip jau buvo pirmiau pranešta, tapo paliuosuoti pasirodžius talkininkų kareiviams.

Žinia sako, kad gyventojų priėmimas talkininkų kareivių buvo taip nuoširdus, kad revo- ir nebedavė daugiau nesmagumų.

Kaukazo kareivių paskelbtoji nauja "revoliucija" po jų pabėgimui iš miesto, nėra skaitoma rimtai.

True translation filed with the post- master at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

ANGLAI NENORI RUSIJOS ŽEMIŲ.

Vien nori rusams pagelbėti atsteigti, sako anglų deklaracija.

LONDONAS, r. 9. — Anglijos atstovai Vladivostoke, Murmanske ir Archangelske išleido "dekleraciją Anglijos valdžios Rusijos žmonėms". Ji sako:

"Jusų talkininkai neužmiršo jusų. Mes atsimename patarnavimą jusų didvyriškų armijų, suteiktą mums pirmesniuose metuose karės.

"Mes ateiname kaipo draugai, pagelbėti jums išsigelbėti nuo išdalinimo ir sunaikinimo iš Vokietijos rankų, kuri bande pavergti jusų žmones ir vartoti jusų šalies didelius turtus savo naudai.

"Mes norime iškilmingai užtikrinti jus, kad nors musų kareiviai jeina į Rusiją pagelbėti jums jusų kovoj prieš Vokietiją, mes nepasilaikysime nė vienos pėdos jusų teritorijos. Mes apgailestaujame civilę karę, kuri jus išdalina ir vidurinius nesutikimus, kurie palengvina Vokeitijos plenus užkariavimo.

"Rusijos likimas yra rankose Rusijos žmonių. Tik jiems ir tik jiems vieniems nuspręstit formą savo valdžios ir rasti išsiišimą savo socialių problemų.

"Rusijos žmonės, jusų pats gyvenimas kaipo neprigulmingos šalies yra pavojuje.

"Laisvėm, kurias jųs laimėjote revoliucijoj, gręsia išnaikinimas Vokietijos geležine ranka.

"Spieskitės apie laisvės ir neprigulmybės vėliavą, kurią mes, vis dar esantįs jusų talkininkais, iškeliame jusų tarpe, ir įgykite triumfus tų dviejų didelių principų, be kurių negali buti pastovios taikos ar tikros laisvės pasauliui".

True translation filed with the post- master at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

BOLŠEVIKAI DAR NĖRA PASKELBĘ KARĖS.

Bet kariauja prieš anglus.

LONDONAS, r. 9. — "Tas netiesa, kad mes tikrai paskelbėme karę Anglijai, bet musų kareiviai kariauja prieš anglų įsiveržėlius ir paskelbimo karės vargiai galima išvengti". Šis pasakymas Daily Express korespondentu Amsterdame yra priskaitomas Rusijos ambasadoriui Berline Joffe.

Priduriama, kad vokiečių laikraščiai sveikina šį "didelį žingsnį" ir pranašauja, kad Anglija "kada-nors gailėsis".

True translation filed with the post- master at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

VOKIEČIŲ LAIKRAŠČIAI SUSIRUPINĖ.

Neužganėdinti bolševikų neveiklumu.

AMSTERDAM, r. 9. — Vokiečių laikraščiai piktai atsiliepia apie išsodinimą talkininkų spėkų Murmansko pakraštyj. Cologne Volkszeitung, kurio numeris čia gauta, sako:

"Rusijos didžiausias Arktiko portas papuolė į anglų-amerikiečių rankas beveik be pasipriešinimo. Maskvos valdžia nieko neveikia, apart koliojimo šiaurinės Rusijos distriktų Sovietų, bet koliojimas nepakeičia faktų. Ar bolševikų vadovai Maskvoje pavirto vien oficieriais be kareivių ir vadovais be pasekėjų?

"Archangelskas yra didelės strategiškos svarbos, kaipo vieta pradžios geležinkelio į Vologdą ir Maskvą. Talkininkų Arktiko ekspedicija tuo išrodo padariusia žymų progresą. Baza, kurią jie paėmė pirmiau Murmansko pakraštyj, neturi buti nedavertinama.

"Sovietų valdžia Maskvoj turi padaryti griežtesnių pastangų atsispyrimui prieš talkininkų užpuolimą šiaurėje".

True translation filed with the post- master at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Francis plaukia į Archangelska

KANDALAKŠA, Rusijos Laplandija, rugp. 9. — Laivu, kuriuo jie nesenai atvyko į čia, šiandie Amerikos ambasadorius Francis ir talkininkų atstovai ir jų štabas išplaukė į Archangelską. Kada jie atvyko į čia, ant laivo plevėsavo raudona vėliava Sovietų respublikos; dabar su pritarimu įgulos, kuri simpatizuoja naujajai šiaurinės teritorijos valdžiai, yra iškelta senoji Rusijos trispalvė vėliava. Po atvykimui į Archangelską ambasadoriai nutars apie ateities planus. Ambasadorius Francis tikisi sugrįšti į Vologdą, jei yra saugu. Ambasados neturi žinių apie Amerikos ir kitų talkininkų sątautiečius Maskvoje, Petrograde ir Vologdoje.

True translation filed with the post- master at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

VĖL PRAŠO PAGELBOS FINAMS.

WASHINGTON, r. 8. — Vienokios notos iš Norvegijos Švedijos ir Danijos, prašančios pagelbos badaujantiems Finlandijoj, tapo įteiktos šiandie valstybės departamentui.

Duodama prižadai, kad jokiam maistui, pasiųstam iš Amerikos, nebus leista patekti į vokiečių rankas, ar kokiu nors budu pagelbėti Vokietijai. Nebuvimas atsakomingos valdžios duoti tokią gvarantiją ikišiol sutrukdė visus plenus pagelbos.

Delei atsišaukimo įvyko konferencija tarp Corville Barclay, kanclerio Anglijos ambasados, kuris veikia kaipo ambasadorius ir veikiančio sekretoriaus Polk. Galbut neužilgo bus duotas atsakymas.

True translation filed with the post- master at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Dienos Nuostoliai S. V. Armijos, Francijoj

Daug lietuvių žuvusių sąraše

WASHINGTON, r. 9. — Vardai 303 oficierių ir kareivių, prapuolusių karės lauke paduodama 5 nuostolių sąrašuose, kurie užveria 468 vardus, paskelbtus šiandie karės departamento. Kartu su jureivių korpuso nuostolių sąrašu pasidaro viso 520.

Šiuose sąrašuose paduodama sekamos lietuviškos pavardės:

Paul Andrus, Eunice, La., sunkiai sužeista.

Roman S. Safranski, 15g5 N. Hoyne ave., Chicago, sužeistas.

Charles Safronski, Philadelphia, prapuolė karės lauke.

Charles Valictky, Simpson, Pa., prapuolė karės lauke.

Stanley Zanovitz, Nanticoke, Pa., užmuštas karės lauke.

Peter D. Tamulevich, 9 Astor st., Worcester, Mass., užmuštas karės lauke.

Charles Yasulevich, Lyon, Pa., užmuštas karės lauke.

Joseph Markimovich, Shenandoah, Pa., prapuolė karės lauke.

Andrew Skibinski, Zeigler Ill., užmuštas karės lauke.

Royden Shaulis, Somerset Pa., prapuolė karės lauke.

Alexander Karas, Shenandoah, Pa., prapuolė karės lauke.

John Visosky, 612 Fordenand st., Scranton, Pa., užmuštas karės lauke.

Adam Sedinoski, Jersey City, N. J., užmuštas karės lauke.

True translation filed with the post- master at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Stojimas armijon ir laivynan sustabdytas.

WASHINGTON, r. 8. — Liuonoris stojimas armijon ar laivynan tapo suspenduotas šiandie, kad nedaleidus pairimo industrijos berišant bilių, siulantį praplėtimą drafto amžiaus nuo 18 iki 45 metų

Paliepimai yra išleisti sekretorių Baker ir Daniels.

Paliepimai taipgi išskiria iki sekamo pranešimo civilius žmones nuo priėmimo į oficierių lavinimo stovyklas.

True translation filed with the post- master at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

SUBMARINŲ ĮGULOS SUKILUSIOS

50 submarinų prapuolę

LONDONAS, rugp. 9. — Pasak Amsterdamo žinios į Express, vaigšto gandai apie sukilimą vokiečių jurininkų Wilhelmshavene protestui prieš tęsimą submarinų karės.

Pranešama, kad propagandistai sukurstė jurininkus apleisti submarinas plaukiant, užpulti savo oficierius ir atiduoti savo laivus, ar ieškoti progos paskandinti juos ir likti internuotais neutralėj šalyj.

Sakoma, kad daugiau kaip 50 submarinų prapuolė.

23 iš vadovų sukilimo, sakoma, tapo areštuoti ir nuteisti myriop. Daug kitų esą areštuota Kiel ir kitur.

Korespondentas, kuris prisiuntė šias žinias prisipažįsta, kad pasakojimai prieštarauja ir sunku patikrinti faktus.

Pasakojama, kad žmonėmis užpakalyj judėjimo yra revoliuciniai jurininkai, kurie per nekurį laiką vedė propagandą tikslu sustabdyti submarinų karę delei padidėjusio pavojaus.

Rezignaciją admirolo von Hotzendorff kaipo viršininko laivyno štabo sakoma, esanti surišta su skandalu. Priduriama, kad kaizeris Wilhelm atsižadėjo manyti šią savaitę apsilankymo laivynan Wilhelmshavene delei ten esančio neramumo.

True translation filed with the post- master at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

NUŠOVĖ ZEPPELINA

AMSTERDAM, rugp. 9. — Kapitonas Strasser, vienas iš Vokietijos pasekmingiausių eskadrų komanduotojas Zeppelinų atakose ir visa įgula Zeppelino, kuris vadovavo ataką ant rytinės Anglijos panedėlio naktį žuvo, kada dirižabelis tapo nušautas virš šiaurės juros.

True translation filed with the post- master at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Otani komanduos talkininkais

WASHINGTON, r. 9. — Gen Kikuzo Otani, vienas iš žymiausių Japonijos kareivių, tapo pajos dalies ir jis bus vyriausiu oficieriu Amerikos ir talkininkų ekspedicijos Siberijoj.

True translation filed with the post- master at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

HOLANDIJA PASIULYSIANTI TAIKĄ.

Anglijos darbininkai negavo pasportų.

LONDONAS, r. 9. J Holandijos politiškuose rateliuose eina gandai, kad atstovas Nolens, kuriam pavesta sudarymsa naujos valdžios, manąs duoti suggestiją naujam kabinetui pasiulyti tarpininkavimą abiejom kariaujančiom pusėm. Šiame sąryšyj priskyrimas kabinetan Holandijos ambasadoriaus vatikane skaitotmas reikšmingu.

Arthur Henderson, Charles W. Bowerman, sekretoriui amatinių unijų kongreso ir kitiems nariams atstovų buto atsisakyta duoti pasportus į Šveicariją konferencijai ten su Holandijos socialistų vadovu Pieter Troelstra apie laiškus gautus nuo socialistų priešo šalyse.

True translation filed with the post- master at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

WASHINGTON, r. 9. — Karės pramonės taryba patarė pasažierių automobilių fabrikantams pradėti 100 nuoš karės darbų savo dirbtuvėse prieš sausio 1 d. 1919 m.

Naujas didelis smugis vokiečiams

Paimta 11 miestelių

True translation filed with the post- master at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

TALKININKAI SUĖMĖ 20,000 BELAISVIŲ

Paėmė 11 miestelių ir 300 kanuolių. Paėjo 13 mylių

LONDONAS, rugp. 9. — Anglų centras Picardy karės lauke įrėsi priekyn visą dieną ir vakariop ir pasiekė pakraščius geležinkelių miesto Chaulnes. Anglų prasiveržimas šioj vietoj pasiekė arti 13 mylių gilumon.

Į pietus francuzai paėjo 4 mylias priekyn 9 kylių fronte ir yra už 6 mylių nuo Roye, svarbaus geležinkelių miesto užpakalyj priešo Montdidier armijos.

Daugiau kaip 20,000 belaisvių ir daugiau kaip 300 kanuolių tapo suskaityta abiejų spėkų (anglų ir francuzų) iki piet šiandie. Tarp belaisvių yra vokiečių divizijos generolas. 11 svarbių miestų tapo paimta.

Sulig anglų oficialio pranešimo, gauto šianakt nuo fieldmaršalo Haig, mušis dar tebesitęsia į pietryčius nuo Amiens.

Šioj apygardoj francuzai ir anglai pilnai sulaužė vokiečių besipriešinimą ir paėmė Pierrepont, Contoire ir Hangest-en-Santere miestelius.

Už geležinkelio į rytus nuo Hankest jie pasiekė Avillers, kuris yra francuzų rankose. Padarytas šioj apygardoj progresas pasiekė 14 kilometrų gilumo. Abelna linija Pierrepont, Arvillers, Rosuses, Rainecourt, Morcourt, Contoire ir Hangest-en-Santerre tapo pasiekta.

Priešas atsiėmė Chipilly desperatiškoj kontr-atakoj, bet francuzai paėmė Beaufort ir Kanadiecciau užėmė Marvillers.

Paėjimas jau padarė svarbią įtekmę į strategišką situaciją. Vokiečių spėkos Montdidiere yra labai nepatogiame saliente su tik vienu geležinkeliu juos aprupinti, o ir toji linija yra po talkininkų kanuolių kryžine ugnim. Kas minutę laukiama jo puolimo.

Šiauriniame gale linijos anglai paėmė Morlancourt anksti dieną ir ištiesė savo liniją nuo tos vietos iki Rosieres, 3½ mylios į vakarus nuo Chaulnes.

Pranešama, kad anglų priekinės spėkos įėjo į Rosieres ir Lihon, 1 ir vieną ketvirtdalį myl. į vakarus nuo Chaulnes. Tie du miestai vis dar tebėra ginami vokiečių garnizonų.

Anglų aviatoriai sunaikino Somme tiltus ties Pieronne ir Brie, tuo labai apsunkindami vokiečių pozicijas į rytus nuo upės.

Daugiausna belaisvių ir kanuolių suimta anglų siaurame trikampyj tarp Roys ir Peronne kelių.

Chaulnes sujungimas, kuris yra svarbiausias transportacijai žvilsniu, dabar yra tikslu, į kurį talkininkų akjs yra atkreiptos

Jis jau yra po nuolatine artilerijos ugnim ir jo puolimas butų vokiečiams nesmagus plačioj apygardoj.

Labai smarkus mušis buvo apie Chipilly, ant šiaurinio kranto Somme upės, kur vokiečiai bandė sulaikyti anglų besiveržimą stengdamies užduoti didelį smugį besiveržantiems kareiviams.

Tuo pačiu laiku gen. von Arnim Flandrijos armija tebetęsia savo pasitraukimą, kad išvengus likimo Marne ir Somme spėkų. Palei visą Lys upės frontą anglai pasistumė priekyn, paeidami vidutiniškai 2,000 mastų priekyn.

Nuo Lawe anglai paėjo priekyn iki Bourne upės ir Locon, Le Cornet, Malo, Quentin-le-Petit ir Le Sart yra anglų rankose. Haig kareiviai taipgi įgyjo lokalį paėjimą 1,000 mastų fronte į šiaurę nuo Kemmel.

Bile valandą anglų besiveržimas gali užsibaigti Ypres išsibrangiai užmokėti už apleidimą lenkime, kad privertus priešą šio trečio didelio saliento, kurį jis dabar bando evakuoti minimum kaštais.

True translation filed with the post- master at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

AMERIKIEČIAI PAĖMĖ FISMETTE.

Suėmė 100 belaisvių.

SU AMERIKOS ARMIJA ANT VESLE, r. r. — Amerikos kareiviai paėmė Fismette miestelį ant šiaurinio kranto Vesle upės, netoli nuo Fismes, šiaurvakarių pusėj. Su miesteliu jie paėmė 100 belaisvių.

WICHITA, Kan., r. 9. — Perėitą naktį Buxler pavietot aliejaus laukuose siautusioj viesuloj sugriauta 300 aliejaus pompų ir pridaryta nuostolių už 1,000,000 dolerių.

SHREVEPORT, La. — Bastrope govėda nulinčiavo jauną negrą Hall,užpuolusį ant vietos advokato pačios.

ORAS

Nepastovus ir šilčiau šiandie; lietus naktį ar nedėlioj.

IMPERFECT IN ORIGINAL

True translation filed with the postmaster at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

ISLANDIJA RENGIAMA NEPRIKLAUSOMA VALSTYBE.

Padarė sutartį su Danija; visuotinas balsavimas paskirtas rugsėjo mėn.

(Šitas straipsnis yra rašytas įžymios norvegų raštininkės ir todel jame atsispindi norvegų pažvalga; norvegai ir islandai yra artimi giminės).

LONDONAS, rugp. 8. — Danija ir Islandija padarė sutartį, kuri bus galutinai užtvirtinta visuotinu balsavimu rugsėjo mėnesyje; šita sutartis yra tame, kad Danija ir Islandija sudarys federaciją kaipo laisvos nepriklausomos valstybės, suvienytos po vienu karaliumi. Visi islandų draugai, ypatingai norvegai, džiaugiasi, kad šita garsi sena šalis, šiaurės Graikija, ant galo bus pripažinta nepriklausoma valstybe po savo pačios tautine vėliava.

Islandija yra sena norvegų kolionija, visiškai apgyventa norvegų. Per ilgus šimtmečius ji buvo laisva respublika ir jos sagose (pasakose) atsispindi norvegų kultura augščiausiame jos išsivystyme nuo senovės laikų. Ji buvo norvegų naujovinio atgimimo šaltiniu Ibsene ir Bjornsene. Norvegija ir Islandija ilgus šimtmečius buvo po vokiškai-daniška valdžia, prieš jų sutarties teises iki norvegai revoliucijomis 1814 ir 1905 m. pasiliuosavo iš po svetimos vaidžios. Su viltimi ir džiaugsmu Norvegija sekė savo dukters-tautos kovą už laisvę.

Turi pilną teisę.

Per tukstantį metų ji išlaikė savo kalbą ir tautybę nepaliestomis, nežiurint smarkios priespaudos, ir istorija, dabartinis stiprumas ir gamtos turtai suteikia jai pilną teisę įstoti laisvų tautų lygon, kurią šita karė įsteigs lygiais pamatais su Norvegija, Danija ir Švedija.

Islandija gavo įstatimdavybinį parlamentą 1811 m., o toliaus darbavosi, kad savo įstatimdavybą paliuosavus nuo danų valdžios kišimosi. Laike karės, ačiu Islandijos geografiniam padėjimui, Danija buvo priversta padaryti atskiras komercines sutartis Islandijos vardu su talkininkais ir Amerika. Tai buvo tolesniu paskatinimu prie islandų laisvės judėjimo.

Islandija nesiliovė reikalavus savo tautinės vėliavos, bet Danija pereito lapkričio mėnesyj tatai atsakė jai. Tuomet Islandija pareikalavo pilnos nepriklausomybės, bent grynai asmeninio susivienijimo senosios sutarties teisėmis. Tatai priverte danus permainyti savo atsinešimą. Birželio mėnesyj turi delegatai, įžymus vadovai politinių partijų Danijoje, nuvyko Islandijon tartis. Jų buvo padaryta sutartis, pagal kurią Islandijos nepriklausomybė nominaliai yra pripažinta. Kaip jos laisvė ir nepriklausomybė buvo laimėta, galima matyti iš svarbiausių patvarkymų.

Atstovaujama Danijos.

Danija veda Islandijos užsienio reikalus ir Danijos ministeriai bei konsuliai atstovauja ją svetimose šalyse su pagelbi padėjėjų, žinovų Islandijos dalykų. Patarėjas Islandijos užsienio reikaluose yra skiriamas Danijos užsienio raštinės, bet jis neatsako prieš Islandijos žmones. Danija gali daryti sutartis nepriklausomai nuo Islandijos, bet Islandija yra priverčiama Danijos. Islandijos vienintėlė tarptautinė apsauga yra tame, kad Danija negali daryti sutarčių, rišančių Islandiją prieš išlandų valdžios valią. Danai turi lygias teises su islandais dalykuose, paliečiančiuose Islandiją, ir atbulai.

Reikšmė šito patvarkymo, kuris kaip matome, nominaliai įsteigia teisių lygybę, geriausia bus suprasti, apsvarsčius lygios pilietybės projektą danams ir vokiečiams jų kas savose šalyse. Vokietija turi 70,000,000 gyventojų, Danija 3,000,000, o Islandija 150,000. Vokiečių pilietybė Danijoje reikštų vokiečių viešpatavimą ir paskandinimą danų tautybės, o danų teisės Vokietijoje nedarytų jokio pavojaus vokiečių tautybei. Tas pats palyginamas stiprumas tarp danų ir islandų, kaip tarp Vokietijos ir Danijos, taigi pasiduodami jų reikalavimams islandai atidarė įėjimą danams, kurie patapo jų šalies ponais.

Europos didžiausi vandenpuoliai.

Nesenai Danijoje susitvėrė kompanija nupirkimui vandenpuolių Islandijoje, kurie yra didžiausi Europoje ir kurie padaro Islandijos ateitį. Kompanija žada pradėti dirbti nitratus iš oro Danijos žemdirbystei ir padaryti Daniją nepriklausoma nuo kitų šalių pašaro dalykuose.

Gavę lygias teises su islandais piliečiais, danai galės kontroliuoti sąlygas savo pačių naudon, kadangi Islandijoje nebus leidžiama daryti skirtumas tarpe islandų ir danų kapitalo. Danai turi lygias teises žvejoti Islandijos jurose su vietiniais, o islandai turi tas pačias teises Danijos jurose. Į Danijos vandenis jokis islandas neis žvejoti, o islandų žvejonės sritis sudaro vieną didžiausių gamtinių šalies turtų. Islandija stoja už pastovų neutralumą, bet neturi jurinės vėliavos. Danija nėra rišama ją ginti.

Kaip Islandija buvo įtikinta pasiduoti šitoms sąlygoms, galima spręsti iš vokiečiams pataikaujančio danų straipsnio skandinavų laikraščiuose. Jai buvo sakoma, kad jeigu geis nepriklausomybės, tai ją paims Vokietija, Anglija ar Amerika, taigi jai saugiausia bus pasilikus po danų globa.

Įtarimui nėra pamato.

Žinoma, nebuvo nei mažiausio pamato įtarti Angliją ar Ameriką. Vokietija neturi spėkos taip toli šiaurėje, bet Danija pasinaudojo vokiečių pasigyrimais bei klastomis ir atbaidė islandus nuo nepriklausomybės reikalavimo.

Islandams danai taipgi pasakojo, kad jie turį atsakomybę prieš visas šiaurines šalis, ir kad jie padarytų gerą darbą joms, ankštai susijungdama su Danija ir sustiprindama giminingumo bei bendrų reikalų jausmą tarpe šiaurinių šalių prieš didžiąsias apsiaučiančias galybes.

Vienok yra kaip tik priešingai; laisva, nepriklausoma Islandija, tikrai valdydama savo užsieninės vaizbos politiką, butų didelė pagelba Norvegijai, jos kaipo tautos pasipriešinimui per visą gyvenimą vokiečių dvasiniam ir ekonominiam besiveržimui į šiaurę per Kopenhagenų. Jis buvo visuomet pavojingas trims skandinavų valstijoms, o dabar dar labiaus, kadangi Švedija ir Danija komerciniai svyra linkui Vokietijos. Anglija visuomet buvo didžiausia draugė Norvegijos nepriklausomybės; pavojumi ji nebuvo niekuomet.

Severos Gyduoles užlaiko šeimynos sveikatą.

Nesveikos Moterys

neprivalo dėti niekais tų skausmų, dieglių, gėlimų, netikslumų ir nesveikumų, kuriais jos taip dažnai serga. Nėra reikalo sirgti, ar turėti, šitas kliutis. Prašalink jas iš pat pradžios. Vartok gerai žinomą vaistą mote ms ir merginoms, imk

Severa's Regulator

(Severos Regulatorių). Jis yra puikum stiprintoju ir vaistu nuo moterų ligų. Jis veikia ramiai, greitai ir palengvina kaip bematai. Jame nėra nieko kenksmingo sveikatai. Kiekviena moteris turėtų jį išmėginti. Kaina $1.25 bonkai, gaunamas visose aptiekose.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

MILDA MUSŲ!

VALDYBA MILDOS TEATRO BENDROVĖS, UŽREKORDAVUS ČARTERĮ, UŽPIRKO MILDOS TEATRĄ. SURINKIMUI DAR TRUKSTANČIOS, LABAI MAŽOS, SUMOS TRUSTO CERTIFIKATŲ, ŠIUOMI YRA DUOTA PASKUTINĖ PROGA KREDITORIAMS A. OLSZEWSKIO TRUSTO PRIE MUSŲ BENDROVĖS PRISIRAŠYTI.

PRISIRAŠYMUI KREIPKITĖS YPATIŠKAI, ATSINEŠDAMI SAVO TRUST CERTIFIKATUS, ARBA PRISIŲSDAMI PER PAČTĄ, PASIRAŠĘ ANT ANTROS PUSĖS SAVO TRUST CERTIFIKATŲ, Į BENDROVĖS OFISĄ, SEKANČIU ADRESU:

Milda Theatre Association

3133 EMERALD AVE., CHICAGO, ILL

ŠITA YRA PASKUTINĖ PROGA! PLATESNĖS INFORMACIJOS SUTEIKIAMOS B-VĖS OFISE.

DIDELIS IŠKILMINGAS PIKNIKAS

Parengtas DR-STĖS ŠV. ANTANO IŠ PADVOS

Ned., Rugpjučio-Aug. 11, 1918.

GEO M. CHERNAUCKO DARŽE, LYONS, ILL.

Pradžia 9-tą valandą ryto. Inžanga 25c porai

Kviečia visus KOMITETAS

Tai buvo 1877 metais.

Vs. Garšino pasakojimas

(Tąsa).

Musų brigados generolas buvo šaunus vyras. Tokios gerklės, kaip jo, man niekados nepasitaikė girdėti nė operos scenoj, nė arkiriečių choruose. Garsai jo basinio balso skambėjo ore, kaip trubos garsas. Jo stambus, nutukęs stuomuo su raudona, stora galva, pražiulsiais milžiniškais, vėjo kedenamais bakabardais, su juodais, dideliais antakiais viršum mažiukų, blizgančių, ly žarijos akių, buvo ypač atgarsis, kuomet jis, sėdėdamas ant arklio, komandavo brigadą. Sykį Chodino lauke, Maskvoj, laike kariškų lavinimųsi, jis pasirodė taip karingas ir narsus esąs, jog vienas vėpsančios čia-jau minios, senas miestietis, apimats didžiausio pasigėrėjimo ir nuostabos, sušuko:

—Tai smarkuolius! Mums tokių ir reikia!

Nuo to laiko, jis ir gavo ant visados "smarkuolio" priverdį.

Jis svajojo apie didelius karininko darbus. Keletas tomų karių istorijos lydėjo jį visame karažygyje. Mylimiausias jo pasišnekėjimas su oficieriais buvo kritika Napoleono kampanijų. Apie visa tai aš, žinoma, žinojau tiktai iš kitų pasakojimų, kadangi patsai matydavau genrolą labai retai; dažniausiai jis pasivydavo ir pralenkdavo mus pereities pusiaukelyje, sėdėdamas savo dailiame vežime, pakinkytame trejetu gerų arklių; atvykęs į nakvynės vietą, pasirinkdavo kvatierą, kurioj pasilikdavo iki vėlybam rytui, o vidurdienyj vėl mus pralenkdavo; lenkiant jam pro šalį, kareiviai visada atkreipdavo savo domos į jo veido įraudimo laipsnį ir didesnį ar mažesnį balso įkimimą kokiu jis sukriokdavo mums:

— Zdorovo, starobielcy!

—Zdravija želajem, vaše prevoschoditelstvo! — atsakydavo kareiviai, ir prie to pridurdavo:

—Atsipagirioti važiuoja smarkuolius!

Ir generolas važiuodavo sau toliau, kartais be niekam nieko, o kartais paleidęs visus perkunus ant galvos kurio nors rotos komanduotojo.

Pamatęs sustojusį batalijoną, generolas atpleškėjo pas mus ir iššoko iš vežimo taip greitai, kiek tik leido jam jojo storumas. Majoras greitai prie jojo pribėgo.

—Kas pasidarė? Ko sustojote? Kas leido?

—Jusų viršenybe, kelias užlietas, o geležinkeliu tuojau turi trukinys bėgti.

—Kelias užlietas? Traukinys? Menkniekis! Jųs pratinate kareivius lepumo! Norite padaryti iš jų bobas!? Be prisakymo nestoviniuoti. Aš jus, balandėli, areštan...

—Jusų viršenybe...

—Nekalbėti man.

Generolas ruščiai pavedė akimis ir savo domą atkreipė į kitą auką.

—Ogi čia kas? Kodel antrosios šaulių rotos komanduotojas ne savoje vietoj? Štabo kapitone Venceli, prašau čionai!

Vencelis priėjo. Visa srovė generolo rustybės į jį pasipylė. Girdėjau, kaip jis bandė kažiką atsakyti, balsą pakėlęs, bet generolas užtrenkė jį; buvo galima tik susiprotėti, kad Vencelis pasakė ką-nors su nepagarba.

—Da man kalbės!? Prieštaraus!, — grovė generolas. — Molčat! Nuimkite nuo jo kardą. Prie pinigų skrynios, į areštą! Paveizdas žmonėms... Balos nusigando! Vaikai, paskui mane! Kaip kad Suvorovas darė!

Generolas greitai pasuko pro batalijoną ir nerangia eisena žmogaus ilgai vežime važiavusio, ėjo tiesiog prie vandens.

—Paskui mane, vaikučiai! Suvorovo budu! — atkartojo jis, ir savo lekiruotais botfortais bridо į vandenį.

Majoras, su piktumu akyse, atsižvelgė atgal ir žengė greta su generolu. Paskui juodu leidosi batalijonas. Iš pradžios vandens buvo iki kelių, paskui iki juostos, paskui da augščiau; augštas generolas ėjo liuosai, bet mažiukas majoras jau ir rankomis kapstėsi. Kareiviai, tartum varomų per upę avių burys, grudosi, stumdėsi, klimpo į ištižusio dugno dumblą, traukdami kojas blaškėsi iš vienos pusės į kitą. Rotų komanduotojai ir batalijono adjutantas, keliavusieji raiti, kuriems butų buvę labai paranku balą perjoti, matydami prieš save generolo paveizdą, prisiartinę prie jos nusėdinėjo ir, vesdami arklius už pavadžio, brido į purvyną, šimtų kareivių kojų suplaktą vandenį. Musų rota, susidedanti iš augaločiausių visame batalijone žmonių, ėjo visai liuosai, bet keliavusioji greta su mumis žemo ugio aštuntoji rota, kurioje žmonės buvo vis 1—2 aršinų, vos brido iki ausų vandenyje; kaikurie dagi ir nenorėdami ragavo vendens ir kabinėjosi musų. Žemukas čigonas kareivis, išblyškusiu veidu ir išplėstomis juodomis akimis, metė savo šautuvą ir abiem rankom apsikabino dėdę žitkovą už kaklo; čigono laimei, kitas kareivis spėjo tą valstybės iždo savybę pagauti da ore ir išgelbėti nuo paskendimo. Apie dešimtį sieksnių toliaus bala tapo sėklesnė, ir visi jau be pavojaus skubinosi juogreičiaus išbristi, kits kitą stumdydami ir besikoliodami. Musiškių daugelis juokėsi; kareiviams gi aštuntos rotos buvo ne juokai: daugelio jų veidai pamėlynavo ne vien nuo šalčio. Iš užpakalio ant jų grudosi šauliai.

—Na, pilvuzai, greičiau repečkiuokitės! Prilaksite! — rėkė jie.

—Juoktis nėra ko, prilakti čia labai lengva! — atsiliepė aštuntoje rotoje. — Jam gera eiti: anava, ką-tik savo bakabardus sušlapo. Didvyris, mat, atsirado, kaipgi! Čia gali žmones prigirdyti!

—O tu butum galėjęs įsisėsti į mano katiliuką, tai bučiau sausutėlį pernešęs.

(Bus daugiau)

Pirk Farma

Sekančios farmos turi buti parduotos beveik už pusę kainos, todel norintiems gerų farmų ir pigiai nusipirkti, tai meldžiame tuojaus atvažiuoti pasižiurėti.

80 AKRŲ farma, 10 akrų išdirbtos žemės, su užsėtais javais, gera stuba ir barnė del gyvulių, randasi 4 myliose nuo miesto, ant gero kelio ir arti mokslainės, kaina tik $1500.

PARSIDUODA 160 akrų farma, apie pusė dirbamos žemės, o kita ganyklos, 4 kambarių stuba, ant akmenų fundamento, gera barnė su padėjimui šieno šante, tik 3 mylios nuo miesto, ant gero kelio; kaina $3500.

PARSIDUODA 70 akrų puiki farma, beveik visa dirbama žemė, juodžemis su moliu, aptverta dratine tvora, su sodu, stuba 2 lubų, 8 kambarių, ant cemento fundamento, didelė barnė, ir kiti visi budinkai ir mašinos. Užsėti laukai: kviečiais 21½ akrų, bulvėm 7 akrai, avižom 15 akrų, dobilais 12 akrų, ir daug kitokių javų, su gyvuliais, 10 karvių, 7 veršiai, 3 arkliai, 40 vištų. Randasi tik 2 mylios nuo miesto, ant gero kelio, ant pat kranto gražios leikos ir visu kitu parankumu. Labai linksmoj vietoj. Norintieji tuojaus atsišaukite.

Liberty Land & Investment Co.
P. O. Rhinelander, WOODBORO, WIS.

Mes Jau Baigiame Budavoti

keletą labai gražių murinių namų su visais parankumais veliausios mados, kuriuos parduodame už pastebėtinai pigią kainą. Nereikalaujam daug pinigų. Duodam lengviausias išlygas, taip kad rendom gaiite išmokėti. Priimame lotus į mainą.

J. A. JOKANTAS
Generalis Kontraktorius

3931 So. Rockwell St., Chicago, Ill.

LIETUVIAI UKININKAI TURTEJA!

Ateikite! Bukite pats sau ponas.
Pagelbėk maitinti visą svietą.
Suteik laimę del savęs ir šeimynos.

Mes turime 100,000 akrų turtingos, vaisingos ukiui žemės produktyviškiausioje ukės vietoje Michigan valstijoje. Čia lietuviai ukininkai greitai turtėja ir Jųs galite prisidėti prie jų — buk pats sau ponu ir budavok laimę.

TURTINGA ŽEME $10 iki $25 UŽ AKERĮ

Kur kiti padarė gerą pasisekimą, taip galite padaryti ir jųs! Jųs rasite gerus kelius, mokyklas, bažnyčias, sankrovas, telefonus ir daug lietuvių gyventojų laukiančių jųs. Pasiteiraukite kas link šios zemės tuojaus. Darykite tai del savęs ir savo šeimynos. Rašykite arba ateikite šiandien!

Ši yra jusų proga!

S. CRAWFORD & SONS.

645 W. First National Bldg., Chicago

True translation filed with the postmaster at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Baltimore, Md.

Rubsiuvių bėdos.

Kol nebuvo amunicijos dirbtuvių ir kol rubsiuviai nedrįso į jas eiti, tol šapose buvo pasiganėdinimas tomis mokestimis, kokios buvo mokama. Bet rubsiuviams sužinojus, kad amunicijų dirbant galima padaryti iki $60 į savaitę, dalis įvairių darbų darbininkų metė šapos darbą ir nuėjo į amunicijos dirbtuvę. Nors ten darbas purvinas, sakuotas, aliejuotas ir podraug pavojingas, bet gera mokestis masina rubsiuvius ir rubsiuvių eilės retėja. Tuo nėra ko labai stebėties. Pragyvenimas kas sykis vis eina brangyn ir dabar pasiekė to laipsnio, kad su $10 kaip tik vienas pragyveni savaite, o uždirbti į savaitę $20 nevisuomet galima šapose.

Tokiu budu rubsiuvių pradeda pritrukti. Dabar bosai bijo darbininkams ką pasakyti, nes pasakius gali pamesti ir išeiti. Taigi darbininkai pasinaudodami gera proga bando gauti didesnę užmokestį. Bet bosai irgi gudrus ir stengiasi palaikyti darbininkus be vienybės: vieniems moka daugiau kaip kitiems; arba vieniems duoda daugiau darbo kaip kitiems ir tuomi darbininkus sulaiko nuo susivienijimo. Ir taip darbininko gyvenimas velkama toliau tomis pačiomis vėžėmis, tomis pačiomis sąlygomis. —A. Kurilaitis.

Clearing, Ill.

"Draugo" num. 179 rašoma, kad Bielskis vėl važinėja su prakalbomis po kaikurias valstijas, bet taip slapčiai, kad žmonės nei nežino apie jo apsilankymą pas juos. Turbut jis jaučiasi jiems nusidėjusiu, jei taip slapstosi.

Kad jis gali jaustis kaltu, tai tas gali buti, nes jis žmonėms daug nesmagumų yra pridirbęs. Jis žmogus yra pasistatęs savo tikslu visur socialistus šmeižti; užtatai jis gal ir bijo, kad jam kas bloga neatsitiktų iš socialistų pusės. Bet jis vargšas klysta taip manydamas. Socialistai turi svarbesnių dalykų negu jo asmuo. Jiems jis nerupi. J. G. Kukutis

Ashland, Wis.

6 žuvo nuo eksplozijos.

Netoliese nuo Ashlando rugpjučio 2 d., 11 val. ryto ištiko eksplozija ir nuo jos žuvo 6 žmonės: penki kitataučiai ir vienas lietuvis. Kitataučiai žuvo ant vietos, o lietuvis, nuvežtas į Ashlando ligoninę, 3 val. po pietų pasimirė. Nelaimė atsitiko Du Pont kompanijos dirbtuvėje, kuri dirba paraką, dinamitą ir visokias kitas nuodingas rugštis. Užmuštojo lietuvio sesuo atvažiuoja į Ashlandą.

Aš manau, kad kompanija turėtų atlyginti užmuštųjų giminėms už tas mirtis. Ten Buvęs.

Donora, Pa.

Progresistė.

Liepos 24 d. po pavojingos operacijos persiskyrė su šiuo pasauliu K. Dambrauskienė. Velionė buvo 35 m. senumo; paėjo iš Kauno gub., Krakių par., Girvainių kaimo. Paliko nuliudime vyrą, mergaitę ir vaikutį.

Palaidota su bažnytinėmis apeigomis šv. Dominiko slavų kapuose.

Lai buna jai lengva ilsėties šios šalies žemelėj.

Giminės, kurie norite platesnių žinių apie ją, galite atsišaukti šiuo adresu:

T. Dambrauckas,
Box 50, Donora, Pa.

Woodboro, Wis.

Pranešimas iš naujai uždėto lietuvių miestelio, kurį yra nupirkus su daug žemės Liberty Land and Investment Company.

Woodboro randasi aštuonios mylios į pietvakarius nuo gražaus miesto Rhinelander, Wis., prie Soo Line geležinkelio. Miestelis Woodboro yra labai gražioj vietoj, tarpe gražių ežerų, ir ant pat kranto ežero Squash. Apie Woodboro ežeruose yra gaudoma labai daug visokios žuvies, netik aplinkiniai gyventojai tuomi naudojasi, bet ir iš kitur atvažiuoja žuvaut. Taipgi atvažiuoja daugybė žmonių kasdien į Woodboro apielinkes uogaut, nes šiemet labai daug yra avięčių; liepos 27 dieną buvo net 105 žmonės ir turėjo 160 pilnų viedrų avięčių.

Woodboro miestelyje yra apie 10 namų, dauguma jų buvo prastame padėjime, tik dabar, lietuvių korporacijai paėmus į savo rankas minėtą miestelį, jau daugelį namų pataisė; trumpu laiku žada visus pataisyti ir dar naujų pribudavoti; ji taipgi stengsis visą miestelį lietuviais apgyvendinti. Dabar tik per du paskutinius mėnesius apsigyveno šie lietuviai: p. P. Palliulis atidarė hotelį su restoranu, ir užlaiko vasarnamius atvažiavusiems čia svečiams ant vakacijų; Kaz. Stulgaitis ir Teodoras Urbas atidarė visokių daiktų krautuvę (Merchandise Store); J. Sinkus, J. Szlikas, kurie yra atstovai korporacijos, užlaiko real estate ofisą, pardavoja miestelio lotus su namais ir aplinkui esančias žemes-farmas. Apart viršminėtų lietuvių dar sekantieji gyvena Woodbore: A. Vainauskis, A. Vaicikauskis, L. Kukuraitis, J. Brozius, V. Vaitkus, Kaz. Tolis, J. Paulius, A. Glėbas, L. Krikščiunas, V. Gilis ir dar daugelis kitų turi savo farmas aplinkui miestelį, tatai gyvena ant savo farmų.

Šiemet apie mus derlius atrodo labai gerai; kviečiai, rugiai, žirniai, miežiai, bulvės, dobilai ir visokios daržovės atrodo puikiai. Iš visko matosi, kad farmeriai turės gražaus pelno.

Woodbore Gyvenantis.

Cleveland, Ohio.

LSS. 3 kuopa buvo prisirašiusi prie Rusijos Išeivių Darbininkų Tarybos. Bet kadangi L. S. Sąjunga išleido naują dekretą, uždraudžiantį prigulėti prie panašių tarybų, tai kuopa padarė šėyrą gailestį už griekus ir isstojo.

Laikytame kuopos susirinkime rugp. 2 d. buvo nominuojami Sąjungos viršininkai. Paminėjus vardus Grigaičio ir Michelsono, tulas drg. karštai "užjovino": ne, draugai mes jų negalime nominuoti nes aš girdėjau, kad jie yra socialpatriotai!

Į susirinkimą atsilankė narys iš anglų socialistų partijos rinkti aukų A. V. Debso bylos vedimui. Tam tikslui kp. paskyrė $25.00 ir ant vietos susirinkime tapo suaukota apie $20.00.

Rugp. 4 buvo parengtas J. L. S. Lygos 4 kp. piknikas

Pikniko programas susidėjo iš prakalbų, dainų, monologų, deklamacijų ir kitokių pamarginimų.

Žmonių piknike buvo dikčiai. Šalymais Lygos pikniko, buvo ir tautininkų Varpo Choro piknikas.

Varpiečių piknikas atsižymėjo ypatingai tykumu. Mat netuėjo jokio programo, prie to dą ir publikos labai mažai turėjo, užtat ir viešpatavo tokia didelė "žėlaba".

Kaip girdėt Varpo choras stovi jau prie grabo lentos ir tautininkai rengiasi užgiedot jam paskutinį amžiną atilsį.

Rudeniui besiartinant.

Vasarai baigianties, nejuokais pradėta rengtis prie rudeninio sezono. Pavyzdžiui, LSS 3 kp. nutarė pastatyti scenoje "Mariją Magdelietę".

Mirtos Draugija jau mokinasi "Nastutė" ir M. Petrausko operetę "Lietuviškas Milionierius".

J. S. Lygos 4 kp. "Farmazonai". Taipgi lygiečiai nutarė įsteigti bendrai su LSS 3 kp. vakarinę mokyklą mokinimui lietuvių gramatikos ir skaitliavimo.

Linkėtina ištvermės ir gero pasisekimo pradėtame darbe.

— J. Veiverietis.

True translation filed with the postmaster at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Binghamton, N. Y.

Išvežė į kempę.

Pastaromis dienomis tapo išvežtas į Camp Dix d. L. Šimoliunas. Jisai turėjo išvažiuoti į kempę liepos 25 d., bet kuomet jis nuėjo į Local Board traukiniui jau išėjus ir kadangi jis prašė, kad jam prailgintų laiką, nes jis turėjo drapanų krautuvę Lietuvių Tautiškame name, tai jam ir buvo prailgintas laikas keliomis dienomis.

Drg. L. Šimoliunas prigulėjo prie nekurių vietos organizacijų ir buvo vienas veikliausiųjų narių. — A.B.

LIETUVOS LAISVĖS FONDO TAISYKLĖS.

1. Lietuvos Laisvės Fondas yra laikomas Amerikos Lietuvių Darbininkų Tarybos Laikino Pildomojo Komiteto (centro) globoje, kol tesės to komiteto įgaliojimas.

2. Lietuvos Laisvės Fondo pinigai yra suvartojami kovai už Lietuvos laisvę, kaip tai nurodyta įsteigiamoje rezoliucijoje.

3. Pinigai iš Lietuvos Laisvės Fondo gali buti išmokami dviejų trečdalių A.L.D. Tarybos centro komiteto narių nutarimu.

4. Lietuvos Laisvės Fondas susideda iš aukų ir mokesčių, kurias lietuviai darbininkai liuosu noru sutiks užsidėti.

5. Draugijos bei kuopos didžiumos savo narių nutarimu užsideda mokestis ant savo rengiamų balių ir kitokių pramogų ir ima extra įžangos nuo 1c. iki 3c. nuo žmogaus, o taipgi rengia balius, vakarus, prakalbas ir tt. Lietuvos Laisvės Fondo naudai.

6. Aukų rinkimu į Lietuvos Laisvės Fondą užsiima visi A. L. D. Tarybos skyriai ir visos draugijos, kurios nutaria tuo užsiimti ir praneša apie tai A.L.D. Tarybos centro komitetui.

Spauzdintus įgaliojimus, kvitas, stampas ir kitas popieras L. L. F. aukų rinkimui A.L.D. T. vietiniai komitetai ir draugijos gali gauti nuo A. L.D.T. centro komiteto.

7. A.L.D. Tarybos vietinis komitetas paskiria aukų ir mokesčių rinkėjus ir duoda jiems įgaliojimus aukoms rinkti. Įgaliojimai turi buti su vietinio komiteto pirmininko ir iždininko parašais.

8. A.L.D.T. skyrių vietiniai komitetai ir draugijos surinktas L.L.F. aukas ir atskaitas kas mėnuo pasiunčia A.L.D.T. centro komitetui. Pinigai siunčiami išpirkus money orderį ant vardo K. Gugio, A.L.D.T. iždininko, 3233 S. Halsted str., Chicago, Ill.

Kl. Jurgelionis,
A.L.D.T. Laik. K-to
Vice-Pirmininkas.

Penki Daiktai Paskućiausi

1) Geros, gvarantuoto vilnono materijos;
2) Tikrai atsakantis darbas;
3) Pritaikytąs drapanų gulėjimas;
4) Vėliausios ir gražiausios mados (styles);
5) Gauti savo pinigų vertę.

Jei Tamsta pripažįstat minėtus penkis Paskučiausius Daiktus, tai kreipkitės tiktai pas:

A. MAUSNER, Lietuvis Siuvėjas,
3239 So. Halsted St. Tel. Boulevard 9728 Chicago, Ill.

PASARGA: — Aš užlaikau didžiausį sandėlį užsieninių materijų taipgi kaip vietinių, taip ir užsieninių sampelių, ir kiekvienas gali pasirinkti sau tinkamą drapaną. Mano vieta buna atdara nuo 8 ryto iki 9 val. vakare; nedėliomis 9—12 ryto. Reikalui esant aš galiu pributi į jusų namus ar ofisą.

Mano veidas po vartojimo — Mano veidas prieš vartosiant

Tiktai moterė gali pagelbėti moterei.

Del jusų merginos ir moters, kurios turi šlakelius, spuogus ant savo veido ir abelnai visokius odos nesvarumus, aštriu del jusų CREAM, KURIS YRA SUTAISYTAS SULIG EUROPOS DAKTARŲ receptų, ir jeigu jųs pavartosite šį cream'ą tiktai keletą kartų, šie negeistini spuogai ir šlakeliai visai pranyks, ir jusų oda pasiliks taip švelni, kaip aksomas, ir taip puiki kaip marmoras, kurį mes gvarantuojam arba bus sugrąžinti pinigai. Kaina už puoduką su nurodymais kaip vartoti tik $2. Indėk 25c su užsakymu markėm arba sidabru ir likusius užmokėsite kuomet priimsiet, JUS GALIT PIRKTI ŠI CREAM'A TIK NUO MUSŲ. Rašykite į Mrs. Nellie N. Wojnar, 311 E. 65th St., New York, N. Y.

ŽODYNAS

Sutaisė A. LALIS

Lietuviškai-angliškas pirmoje dalyje ir Angliškai-Lietuviškas antroje dalyje. Abi dali sudėta vienon knygon.

Kas yra šis žodynas, tai jau žino dauguma lietuvių. Dar nežinančiam apie šį žodyną aiškiai apsako jo vertę nors ir ši teisybė, kad kiekvieno apšviestesnio žmogaus stuboje tikrai rasi šią brangintiną knygą.

Be anglų kalbos apseit nebegalime, o šis žodynas tik ir yra vienatiniu raktu prie jos.

Apart vertės, kokią šis žodynas atlieka vienijime tų dviejų kalbų, jis yra gražios laidos, popiera gera, viršai stiprus ir gražus, puslapių turi 1274. Nugara ir kampai skuriniai, patįs viršai juodos drobės, ant nugaros aukso užrašai. Kaina $6.00.. Ta pati knyga, visi apdarai moroko skuros apdaruose—$7.00. Kreipkitės į:

NAUJIENOS
1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

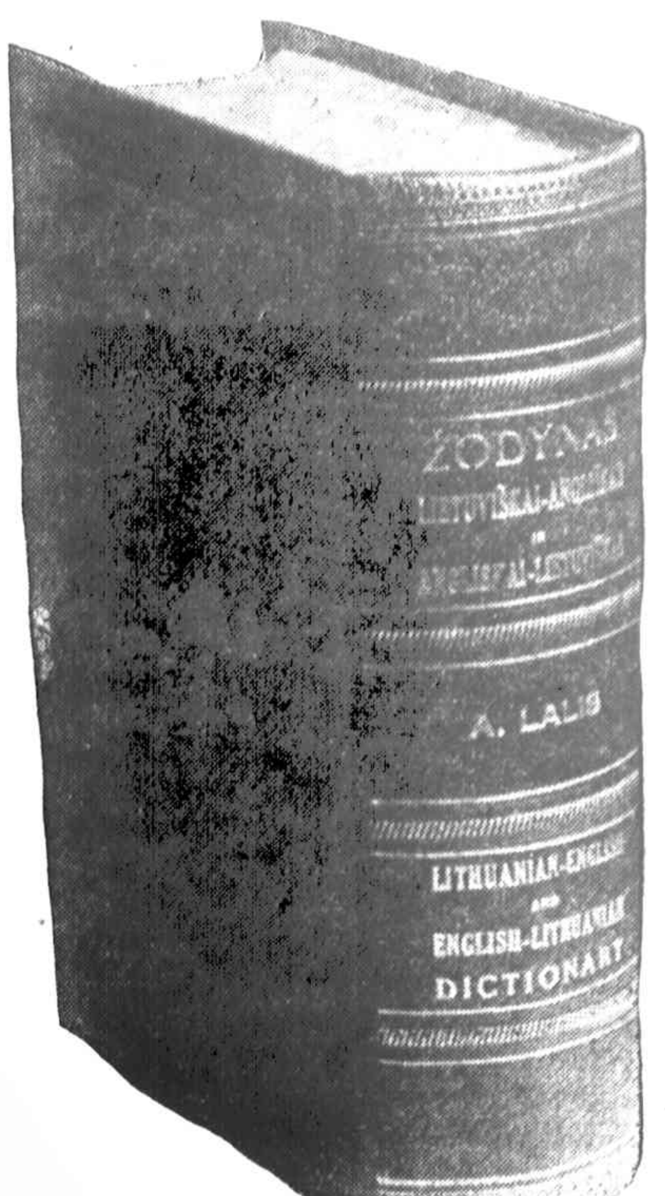

AŠ, ADOMAS A. KARALAUSKAS, SEKANČIAI RAŠAU.
Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabnėjęs pilvelis buvo. Dispepsija, nevirinimas pilvelio, nuslabnėjimas. Kraujo, inkstų, Nervų ir abelnas spėkų nustojimas viso kuno, ir buvau nustojęs vilties, kad begyvensiu. Visur jieškojau sau pagelbos, nesigailėjau visoje Amerikoj ir už rubežių, bet niekur negavau savo sveikatai pagelbos.
Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitteria, Kraujo valytojo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po suvartojimui minėtos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigauti, stiprėti, gerai dirbti. Kraujas išsivalė. Nervai ėmė stipriai dirbti. Inkstai atsigavo. Reumatizmas pranyko, diegliai nebebadė po krutine. Vidurių rėžimas išnyko po užmušimui visų ligų. Bėgiu 3 mėnesių, išgerdavau kas savaitė po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo paveiksle pamačiau tokį skirtumą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuos smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykių dėkuoju Salutaras mylistų geradėjistei ir linkiu visiem savo draugam ir pažįstamiem su tokiais atsitikimais patariu nuoširdžai kreipties pre Salutaras:
SALUTARAS
CHEMICAL INSTITUTION J. Baltrenas, Prof.
1707 So. Halsted St., Telephone Canal 6417. Chicago, Ill.

VIENATINIS REGISTRUOTAS RUSAS APTIEKORIUS ANT BRIDGEPORTO
VYRAMS IR SUAUGIEMS

Akiniai aukso rėmuose nuo $3.00 ir augščiau. Sidabro rėmuose nuo $1.00 ir augščiau. Pritaikome akinius uždyką. Atminkit: Galvos sopėjimas, nerviškumas, akių skaudėjimas, užvilkimas ir tt. yra vaisiais įvairių ligų, kurios gali buti prašalintos gerų akinių pritakymu. Ištyrimas uždyką, jei peršti ar skauda akis. Jei jos raudonos, jei galva sopa, jei blogai matai, jei akįs silpsta, netęsk ilgiau, o jieškok pagelbos aptiekoj, kur kiekvienam pritaikoma akiniai uždyką. Atmink, kad mes kožnam gvarantuojam akinius ir kiekvienam gerai prirenkam.

S. M. MESIROFF, Ekspertas Optikas.

Jei jųs sergate ir reikalaujate patarimo arba vaistų, ateikit pas mane. Aš buvau aptiekorius Rusijoj virš 10 metų, Amerikoj 15 metų. Aš duodu patarimus DYKAI. Galiu padaryti bile kokius rusiškus vaistus. Aš rekomenduoju tik GERUS daktarus. Aš esu draugas žmonių. S. M. MESIROFF, 3149 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

Phone Canal 1256.
ŠOKIŲ MOKYKLA

Geo. M. Chernaucko Svet., 1900 S. Union ave. ir kampas 19-tos gatv. Chicagoj.
Ateik į vienintėlę Šokių Mokyklą. Visi šokiai mokinama sulig naujausia mada;—angliški ir lietuviški. Aš užtikrinu, kad išmokinsiu į trumpą laiką. tokiai atsibuna kas panedėlį ir ketvergą; pradžia 7:45 val. vakare. Mokytojas JOS URBANAVIČIUS su pagelbininkėm.
1900 S. Union ave., Chicago.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th St. Tel. Kedzie 8902
Paulina Tel. Western 15
3514-16 W. 12th st., arti St. Louis Ave. Ir 1115-17 So. Paulina St., arti 12th St., Chicago, Ill.

Reumatizmas Sausgėlė.

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu —raumenų sukimu; nes skaudėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo.
CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; mums šiandie daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 25c, per pačtą 28c.

Justin Kulis
3259 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Knyga:"ŠALTINIS SVEIKATOS", augalais gydyties, kaina 50c.

Didžiausia Knygų Krautuvė Amerikoje.
Didelis pasirinkimas rekordų: lietuviškų, rusiškų, lenkiškų ir angliškų. Gramofonai nuo $10.00 iki $250. Parsiduoda ant lengvo išmokėjimo. NAUJA DIDELI KATALOGA knygų, laikrodėlių, žiedų, lenciugėlių, gramofonų rekordų, drukuojamų mašinėlių pasiunčiu kiekvienam, kas prisius 3c. stampą.
JUOZAPAS F. BUDRIK,
3343 S. Halsted st. — — — Tel. Drover 8167 — — — Chicago, Ill.

Laisvės Bondsai.

perkami už cash. Emel and Co., 740 W. Madison, kampas Halsted gat., room 232, 2-ras augštas, virš Famous Clothing store. Atdara vakarais iki 8:30. Nedėldieniais ir šventadieniais 10 iki 1.

VICTOR Grafafonai ir Lietuviški Rekordai. $10 ir augščiau.
Roseland Music Shop
11146 S Michigan Ave., Chicago, Ill.
Telephone Pullman 947

Tel. Armitage 6580
AKUSERĖ
A. M. KAITIENĖ
Sugabiai ir greitai patarnauja prie gimdymo ir šiaip įvairiose moterų ligose. Prižiuri ligones ir duoda patarimus merginoms bei moterims.
1436 N. Ashland Ave., Chicago

ORKESTRĄ--BENĄ

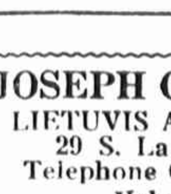

Parupina visokiems reikalams
J. BALAKAS
1414 So. 49th Court
Cicero, Ill.
Tel. Cicero 2316

Tel. Drover 6369
P. CONRAD

Fotografisas. Mes traukiame paveikslus dienomis ir vakarais. Jaunavedžiams duodame kuopuikiausias dovanas. Darbą atliekam gerai ir pigiai.
3130 S. Halsted St., šale Mildos teatro.

PRANEŠIMAS LIBERTY BONDSU LOCNININKAMS

Pranešu visiems jog atidariau Liberty Bondsų skyrių, kuriame kiekvienas gali pirkti arba parduoti visų trijų laidų Liberty Bondsus ir pasiskolinti ant jų pinigų. Jeigu kam priseina parduoti savo Liberty Bondsus arba ant jų pasiskolinti, tai kreipkitės asmeniškai arba laišku sekančiu antrašu:

John I. Bagdziunas
2334 So. Oakley Avenue
Kampas 23 Place, Chicago, Ill.
Privažiuoti galima 18-tos, 22-ros, Western Ave., arba Blue Island Ave. gatvekariais. Valandos kasdien nuo 8:30 ryte iki 8:30 vakare. Seredom ir pėtnyčiom nuo 8:30 ryte iki 6 vakare. Nedėliom nuo 9 ryte iki 12 po pietų.

Viena saugiausiųjų Bankų
ATIDARYKITE TAUPYMO SĄSKAITĄ CHICAGOJE
saugioje ir Tikroje Bankoje, 28 metus Teisingai Vedamoje Bankoje. Po Priežiura Valstijos ir Susivienijimo Bankų (Clearing House) Depozitų ir Taupymo Padėjimų.

KASPAR STATE BANK
1900 BLUE ISLAND AVE., kampas 19 gatvės.

W. KASPAR prezidentas	WALENTY SZYMANSKI pirklys	V. F. MASHEK prez. Pilsen Lumber Co.
OTTO KASPAR vice-prezidentas	H. E. OTTE vice-prez. Nat. City Bank	J. PESHEL sekr. Turk Mnfg. Co
WILLIAM OETTING prez. Oeting Bros. Ice Co.	GEO. C. WILCE vice-prez. T. Wilce Co.	OTTO KUBIN prez. Atlas Brewing Co.
CHARLES KRUPKA vice-prezidentas	JOZEF SIKYTA kasierius	

PADĖJIMAS PERVIRŠIS KAPITALAS — PERVIRŠIJA $6,000,000.
KALBAMA LIETUVIŠKAI

Dr. K. Drangelis
DENTISTAS
3261 S. Halsted St.
Phone Drover 5052
Chicago

JOSEPH C. WOLON
LIETUVIS ADVOKATAS
29 S. La Salle St.
Telephone Central 6390
Vakarais:
2911 W. 22nd Street,
Telephone Rockwell 6999

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1840 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Canal 1506

Naujienos eina kasdien, išskiriant nedėldienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. -- Telefonas: Canal 1506.

Užsisakomoji Kaina:

Chicagoje—paštu:	
Metams	$6.00
Pusei meto	3.50
Trims mėnesiams	1.85
Dviem mėnesiam	1.45
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje—per nešiotojus:	
Viena kopija	.02
Savaitei	.12
Mėnesiui	.50
Suvienytose Valstijose, ne Chicagoj, paštu:	
Metams	$5.00
Pusei meto	3.00
Trims mėnesiams	1.65
Dviem mėnesiam	1.25
Vienam mėnesiui	.65
Kanadoj, metams	7.00
Visur kitur užsieniuose	8.00

Pinigus reikia siųsti Pačto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

...jų ir korespondentų prašome ...amus išspausdinimui laikraš... ...nkraščius adresuoti tiesiai ...enų Redakcijai, o ne Redaktoriaus vardu. Reikia butinai rašyti ... ir ant vienos popieros pu... ...to paliekant platesnius tarpus ...eilučių. Redakcija pasilaiko ...sau rankraščius taisyti ir ...inti. Netinkami spaudai raštai ...aikinami, arba grąžinami atgal, bėgiu dviejų savaičių autorius ...ikalauja jų ir atsiunčia krasos ...lių pakankamai persiuntimo ...mokėti.

...skai Redaktorių matyt gali... ...ki 5:30 val. vak.

...kraštų proletarai, vie...

—K. Marks.

...dakcijos ...raipsniai

True translation filed with the postmaster at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Finai geidžia karaliaus.

Chicagos "Tribune" korespondentas, James O'Donnel Bennett, telegrafuoja savo laikraščiui iš Stockholmo, kad finai vis labiaus linkstą prie monarchijos. Suomijos parlamente esą beveik užtikrinta penkių šeštadalių balsų didžiuma, pritarianti karališkos valdžios įsteigimui.

Korespondentas paduoda ir matyvus, kuriais vadovaujasi Suomijos monarchistai. Jie, girdi, nori valdono, kuris turėtų autoritetą žmonių akyse. Iš savo žmonių išrinktas prezidentas negalėtų buti toks valdonas, kadangi visi finai perdaug gerai pažįsta kits kitą. Autoritetingas valdonas galįs buti tiktai karalius, kurį žmonės nėra papratę nuolatos matyt savo tarpe ir apieit su juo, kaip su sau lygiu.

Šitie Finlendijos monarchistų (ar "Tribune" korespondento) galvojimai primena vieną rymiečių pasaką.

Kartą, esą, varlės užsimanė karaliaus ir ėmė kvarkti prie dievo Jupiterio, kad jisai išpildytų jų norą. Jupiteris numetė iš dangaus rąstą (medį). Bet balos gyventojos nepasitenkino tokiu valdonu, kadangi jisai buvo visai nebaisus joms. Ir jos ėmė vėl kvarkti ir prašyti, kad dievas duotų joms tokį karalių, kurio jos turėtų bijoti. Tada Jupiteris nusiuntė į balą garnį. Šitas valdonas ėmė ryti varles ir tuoj įgijo jų pagarbą ir baimę... Bet dabar varlės ėmė dar garsiau kvarkti ir maldauti Jupiterio paliuosuoti jas nuo karaliaus.

Kad finų monarchijos šalininkams neišeitų taip, kaip toms varlėms!

True translation filed with the postmaster at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Ragina apvalstybint mėsos produkciją.

Šių metų vasario mėnesyje prezidentas Wilsonas paliepė federalės valdžios komisijai ištyrinėt maisto produkciją Suv. Valstijose ir patirti, ar šitoje srityje nėra peržengimų prieš-trustinių įstatymų. Ta komisija dabar prirengė raportą apie dalykų stovį mėsos gaminime ir parašė apie tai prezidentui Wilsonui laišką.

Savo laiške komisija sako, kad penkios didžiosios pakavimo kompanijos—Swift, Armour, Morris, Cudahy ir Wilson — įgijo tokio padėjimo, kad jos kaip tinkamos kontroliuoja mėsos rinką ir laiko savo rankose savo konkurentų likimą. Gyvulių augintojai, gyvulių ir mėsos pirkliai ir mėsos vartotojai priklauso nuo tų penkių kapitalistų malonės. Todel komisija pataria valdžiai, del šalies labo, paimti mėsos produkciją ir visa, kas yra reikalinga jos vedimui, į savo rankas.

Šitą vaizbos komisijos patarimą, Amerikos žmonės, suprantama, gali tiktai pasveikinti ir palinkėti, kad jisai butų valdžios priimtas. Industrija, kuri yra taip sukoncentruota, kad ją kontroliuoja keletas asmenų, be vargo gali but tvarkoma valdžios. Privatiški savininkai, kontroliuojantįs tą industriją, žiuri tiktai savo pelno, o valdžia gali vesti ją taip, kaip naudinga žmonėms.

Bet mėsos industrijos savininkams, žinoma, nepatinka ta komisijos rekomendacija, — kaip nepatinka ji ir apskritai kapitalistų interesų apgynėjams. Stambiojo kapitalo organas Chicagoje, "Tribune", jau rėkia, kad federalė vaizbos komisija siulanti prezidentui vykinti "valstybinį socializmą"; tai esą pavojinga, ypač tokiu laiku, kaip dabartinis, kuomet šaliai reikia kariauti.

Bet dalykas tame ir yra, kad karės laiku privatinės nuosavybės ydos apsireiškia dar aiškiau, negu paprastu laiku! Kada šaliai reikia įtempti savo jiegas, tai privatinių savininkų interesai dažnai atsistoja jai skersai kelio ir sutrukdo ją.

Industrijos apvalstybinimas nėra socializmas, kadangi socializmas gali but vykinamas tiktai tenai, kur šalies valdžia patenka į darbininkų klesos rankas. Bet apvalstybinimas vis delto reiškia geresnį pramonijos suorganizavimą ir todel yra naudingas visuomenei.

True translation filed with the postmaster at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Karė Rusijoje?

Rusijos šiaurėje dabar eina kaipir karė ir kaipir ne karė.

Talkininkai keletas dienų atgal išsodino kariuomenės burius Archangelske, ir jie susivienijo su tomis rusų spėkomis, kurios tik-ką buvo tenai nuvertusios bolševikų valdžią. Anglijos-gi karės biuras oficialiai paskelbė, kad talkininkų buriai nustumė bolševikų jiegas septynias dešimtis mylių į pietus nuo Archangelsko. Su bolševikų kariuomene esą ir vokiečių.

Užvakar buvo atėjusi žinia iš Berlino, kad Rusijos valdžia jau formaliai paskelbusi karę talkininkams. Bet ta žinia tuojaus buvo atitaisyta. Londono "Daily Express" korespondentas Amsterdame praneša, kad bolševikų ambasadorius Vokietijoje, Joffe, pasakęs: "Netiesa, kad mes paskelbę karę Didžiajai Britanijai, bet musų kareiviai kovoja prieš Anglijos įsiveržimą, ir karės paskelbimo vargiai galės but išvengta."

O vakar valstybės departamentas Washingtone gavo pranešimą iš Maskvos nuo Amerikos konsulio, kad Leninas nesenai pasakęs sovietų susirinkime, jogei tarpe Rusijos valdžios ir talkininkų esąs karės stovis. Šitą pareiškimą tečiaus bolševikų valdžia išiaškinusi taip, kad Lenino žodžiai reiškią ne karės paskelbimą, o tiktai "apsigynimo stovio paskelbimą Rusijos pusėje", panašaus į tą situaciją, kuri vienu laiku buvusi tarpe Rusijos ir Vokietijos.

Žodžiu, formalio karės paskelbimo prieš talkininkus dar nėra, bet jau yra "apsigynimo stovio paskelbimas" ir faktiška ginklų kova tarpe bolševikų valdžios ir talkininkų kareivių, veikiančių šiaurinėje Rusijoje.

Panašus padėjimas yra ir tolimuose rytuose. Vladivostoke tapo nesenai išsodinta talkininkų kariuomenės buriai, ir jie eina pagelbon kovojantiems prieš bolševikus elementams, čechoslavokams ir kitiems.

Talkininkai ir Amerika jau, vadinasi, įsimaišė ginkluotomis spėkomis į Rusijos reikalus. Ar tatai atves prie tikros karės tarpe talkininkų ir Rusijos, parodys netolima ateitis.

Mes, iš savo pusės, nelabai tikime, kad tokia karė dabar butų galima. Rusija nėra po vienos valdžios kontrole, todel talkininkų susirėmimas su bolševikų kariuomene nereikš kovos su visa šalim. Be to, bolševikai yra persilpni, kad butų galima laukti, jogei jie išdrįs visą savo jiegą statyti prieš talkininkus.

Kova veikiausia eis tiktai atskiruose punktuose, kuomet bolševikai priešinsis talkininkų buriams, kurie mėgins užimti tam tikras svarbias talkininkų žvilgsniu vietas.

Tikra karė Rusijoje galėtų prasidėt tiktai tame atsitikime, kada vokiečiai pasiųstų į ją savo armiją ir norėtų išvyti talkininkus. Bet kolkas vokiečiai turi pakankamai "trubelių" vakaruose.

Apžvalga

True translation filed with the postmaster at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

"REVOLIUCINIS KELIAS".

"Naujienose" jau buvo rašyta, kad soc.-liaudininki Rusijoje nukrypo į kairiųjų socialistų-revoliucionierių vėžes; buvo taip-pat nurodyta, kad jie yra priešingi Brest-Litovsko taikai ir rengiasi su ja kovoti Rusijoje ir Lietuvoje. Idant skaitytojai galėtų geriaus suprast, kokia dvasia dabar pas juos viešpatauja, mes žemiaus perspausdiname vieną straipsnį iš paskutinio soc.-liaud. organo, "Nauj. Lietuvos", antgalviu "Revoliucinis kelias".

Kritikuot tą straipsnį čionai nėra reikalo. Pastebėsime tiktai tiek, kad jo autorius (ir, matoma, visa "N. L." redakcija) griežtai stoja už tai, kad Rusijoje butų tuojaus vykinama socializmas. Jisai sako: "Žemė ir gaminimo įrankiai turi pereiti į rankas tų, kurie patįs dirba". Soc.-liaudininkų nuomone, vadinasi, Rusija dabar pergyvena socialės revoliucijos laiką.

Seka minėtasai straipsnis:

Daugiau kai metai Rosijos darbo žmonės, nuvertę carizmo jungą, drąsiai žygiuoja pirmyn. Kiekviena diena neša ytin svarbių permainų. Revoliucijos metu gali buti tik du darbo krypsniu: ar nusileisti, grįžti atgal ir atsisakyti darbo žmonių kovojimų, arba nuolatos kurti kovos ugnį del klasinių reikalų siekimo, del Revoliucijos plėtimo. Mes, Lietuvos soc.-liaudininkai pripažįstame paskutinį krypsnį. Mųs obalsis buvo ir yra: "visa valdžia darbininkų ir darbo ukininkų Tarybomsʼʼ! Kokį nors bendrą darbą su buržuazija ar tai savo — lietuvių ar kitų mes griežtai atmetėme. Ir del to iš antro lagerio: taip vadinamų socialistų, tautininkų ir jų katalikiškų ir nekatalikiškų sėbrų nuolatos girdime: "Dar peranksti, dirva socializmui neprirengta, žmonės neapsišvietę, nesusipratę — gražųs obalsiai, bet neįvykdomi gyvenime". Ir norėtųsi, manau, ne vienam draugui paklausti jų, kuomet gi tas bus įvykdoma? Jų manymu išeina taip: jei žmogus neapsišvietęs, nesusipratęs, tai nereikia žinksnis į žingsnį ir gerinti savo buvio. Bet juk ir "augštesni" dalykai prieinami tik tuo metu, kuomet nėra taip didelio skurdo ir kuomet skurstančiuose gyva kovos, griežtos kovos idėja. Žlungant skurdui — keičiasi gyvenimas: žlugus skurdui — persikeis gyvenimas. Tai liudija patįs gyvenimo faktai. Mes sakome: žemė ir gaminimo įrankiai turi pereiti į rankas tų, kurie patįs dirba. Ir štai, kuomet jau darbo žmonių šįs-tas pasiekta, kuomet pereita nemaža revoliucinio kelio dalis, mųs klausia: "Jųs stengiatės vykdinti gyvenime Revoliucijos obalsius, bet ar tas jums pasiseka, ar sumažėjo skurdas, ar davėte duonos ir taikos"? Ir jie atsako: "Ne, jųs nieko nedavėte, jųs apgaudinėjote liaudį". Koksai naivumas skamba tuose žodžiuose. Mes visą laiką tesakėme: rankos mostelėjimu nieko neduosi. Mes ant vėluvos užrašėme: "kovote teiškovosi tu savąją teisę!" Taip, draugai, tik kovote ir griežtai kovote begalimas ėjimas pirmyn ten, kur mus šaukia Laimė.

Tuo keliu mes einame ir į Lietuvą. Einame, neklausydami klyksmų, švilpimų iš šalies, įgiję čia — Revoliucijoje daugiau prityrimo. Einame pernešti į musų kraštą tą, kas atsako mųs gyvenimo bėgiui, reikalavimams. O tai Revoliucija, revoliucinė kova! Nesutinkame su didžiumiečių priimta "taika", jos nepripažįstame, nes taika gali buti tik su darbo žmonėmis, o ne su imperialistais. Šaukėme čia griauti tą taiką — einame ir į Lietuvą ją išsprogdinti su jos "nepriklausomybe". Juk ji davė tą, kas dabar Lietuvoje mus laukia. Ji mus atskyrė nuo Revoliucijos. Ji mus padarė Vilhelmo vergais. Del to draugai į sunkų slaptą, pogrindinį darbą maištininkų, taikos ardytojų. Turime permatyti visus to darbo sunkumus ir rengtis griauti kietų, nepajudinamų "nepriklausomybės" kalėjimo sienų. Gal daug musų nematys tenai laisvės saulutės, gal taps imperializmo aukomis — nusiminti nereikia. Europos darbo žmonės dar neatėjo kritingu momentu pagelbėti, bet vėliaus ar ankščiaus jie ateis. Ir tuomet draugia pastatysime tvirtą pamatą naujo, laisvo gyvenimo vystymosi...

True translation filed with the postmaster at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

"VOKIEČIAI — KAIMYNAI".

Dr. J. Šliupas "Tėvynėje" aiškina, kad lietuviai galėsią daug ko pasimokinti iš vokiečių. Sako:

Jeigu Lietuvių tauta trokšta ateityje įsigyti žmonišką gyvenimą, taip kad jos nariams butų ir šviesu ir sotu ir gera, tai reikia atsisakyti nuo daugelio svajonių, o ypačiai, kad dangaus karalystė nėra jieškotina kur toli anapus debesių, bet čia pat ant mėšlinos žemutės, kurią gaivina Saulės močiutės šildantieji spinduliai. Tuomi atžvilgiu daug pamokymų suteikia Vokietija, kuri šiandie taip įkyri pasidariusi yra visam svietui, jog nebėra šalies, kur vokiečiai mylimi bebutų.

Toliau Dr. Šliupas rašo:

Visur ant svieto bręsta demokratiškas palinkimas, taikus, pacifistiškas judėjimas. Bet ir demokratybė nėra šiandie be ydų, kaip pav. ir Amerikos gyvenime ar politiškame ar ekonominiame, kur persvarą turi vienutės tiesos, individualizmas. Berods rasime ten besimaišant ir sandarbystos mintį, tečiaus ji antroje eilėje stovi. Karė vokiečius suliedins į pažįstamą arčiaus, sudarbiaujančią ir kruvoje kariaujančių tautų, išmokino įsicilinti į dideję visuomenę, į bendrą troškinį užkariavimų, ir jie to idealo nepadės į šalį lengvia širdimi. Ir dvasinis gyvenimas ne betoks, koks seniaus yra buvęs. Taip pat religijos sąmonė daug kitokia negu pas kitas tautas; ten ne be bažnyčios įtekmė viešpatauja, ne be krikščioniškoji pasaulio-žvalga, bet nuovoka artimesnė gamtai, artimesnė mokslui, apvalyta nuo daugybės patrešusių viduramžinių prietarų ir šiukšlių.

Ir pagalios jisai sako:

Lietuviams vokiečiai bus kaimynais. O kaimynas gali tapti ar mielu ir mėgiamu, ar įkyriu ir piktinančiu, glamoninčiu ar stelbiančiu.

Šituose išvadžiojimuose daug kas nedasakyta (del žinomų priežasčių) ir ne visai aišku. Bet jų prasmė yra ta pati, kaip ir tų senai ištartų "Draugo" žodžių, kad vokiečiai esą "mums artymiausi, šviesiausi, stipriausi, ir tvarkingiausi."

Tiek musų klerikalai, tiek didžiuma musų tautininkų šiandie yra savo sieloje "pro-german": kadangi, mat, Rusijoje bolševikai, o Vokietija davė Lietuvai "nepriklausomybę."

O atsiminkite, kas buvo karės pradžioje, kol caras dar tebevaldė Rusiją. Tas pats Dr. J. Šliupas tuomet prirodinėjo, kad vokiečių tauta visai netikus nė moksle, nė dailėje, nė šiaip kulturoje nesanti nieko originalio nuveikus.

Tempora mutantur.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Veda visokius reikalus, kaip kriminališkuose taip ir civiliškuose teismuose. Daro visokius dokumentus ir popieras.

Namų Ofisas:	Miesto Ofisas:
3323 S. Halsted St.	127 N. Dearborn St.
Ant trečių lubų	111 -13 Unity Bldg.
Tel. Drover 1310	Tel. Central 4411

Skaitytojų Balsai

[Už išreikštas šiame skyriuje nuomones Redakcija neatsako.]

Vyrai, neniekinkite mokslo.

Man kitados beskaitant musų lietuviškus laikraščius, o labiausiai pirmeiviuosius darbininkų laikraščius, buvo linksma žiurėti į tą jų darbą, kokį jie atlikdavo. Visi jie traukė prie apšvietos, susipratimo ir vienybės.

Tas pats budavo nuėjus į prakalbas. Kalbėtojai, budavo, ragina žmones skaityti laikraščius, knygas visokio turinio, visokios pakraipos, bet ypatingai darbininkiškus laikraščius: "Kovą", "Laisvę", "Keleivį", "Naujienas" visus, kurie prisideda prie darbininkų švietimo.

Bet žiurėkite, kas pasidarė dabar. Rodos visai kitą dvasią tie žmonės įgavo. Dabar tik pravardžiavimai vieni kitų, niekinimai, laikraščių boikotavimai.

Tą, žinoma, daro redaktoriai, kurie tolydžio rėkia: aš, aš... mes, mes kairieji, dešinieji, viduriniai...

O ar žinotumėte, kiek tų visų kairiųjų, dešiniųjų ir vidurinių yra?

Ogi trįs, nes daugiaus vietos nėra prie trijų laikraščių.

Ir ar žinote, ką skaitytojai apie tokius veikėjus mano?

Jie mano, kad tą visą daro kairys, ar dešinys ir kad jie neturi teisės sakyti mes, nes lietuvių kolonija dar gerai nepažįsta lietuvių laikraščio; dar yra šimtai namų, kurių gyventojus nei su pyragu neprisiviliosi prie laikraščio, — ką tokie gali žinoti kas kairys, kas dešinys?...

Apsirikau, kurgi nežinos! Dar Lietuvoj budavo bulves kasant ar vasarą ant šalinės pėdus padavinėjant, kaip sustosime vienas kairys, kitas dešinys, tai pėdai lėkte lekia per vidurį augštyn. Ten nebuvo prikaišiojimo — tu kairys! tu dešinys! nes kaip tik ir reikėdavo tokių. Ir vienas ir kitas dirbdavome naudingą darbą. Beto dar dviem dirbant buvo lengviau.

Panašiai jiems galėtų daryti ir musų literatai, kurie vis rėkia "mes kairieji", "mes dešinieji". Jei pie sustotų į darbą taip, kaip mes Lietuvoje sustodavome — vienas vienoj pusėj, kitas kitoj ir vali pėdus per vidurį, kad net viskas ruksta.

Tąsyk pamatytume, kad šalinės butų pilnos prikrautos visokių gėrybių, kurių kas tik norėtų galėtų semtis. O dabar tik rėkia ir nedirba ir dar, kuris dirba, ir tą stabdo.

Tai, vyrai, negerai. Vasara praeis ir nieko nenuveiksite. Žiurėkite, kad neužpultų žiema jus be maisto. To maisto mokslo mums reikia daug; juomi reikia pripildyti kiekviena grintelė; tegul musų laikraščiai ir knygos pasiekia kiekvienus namus. Kada šitais pėdais pripildysite šalines, tada galėsite tarti: Dabar galime kairieji dirbti sau, o dešinieji sau; maisto visiems bus gana.

Bet kol to neatsitiko, tai kad nebutų girdėti nei balso apie dešinumą ar kairumą, nes gausite vardą streikierių, sabotažninkų, kurie ne tik nedirba, bet ir mašinas sulaužo.

—**Boblaukio Juozas.**

PASTABA

Naujienų agentų prašome užsisakyti tik tiek dienraščio kopijų, kiek jie tikisi ir gali parduoti.

Pildydami vyresnybės patvarkymą, mes negalime daugiau priimti atgal neparduotų egzempliorių.

—Naujienų Administracija.

Musų Moterims

VAIKŲ SIUTELIS — Pavyzdys No. 8965.

Vaikiukas išrodo dailiai parėdytu šituo siuteliu, kurs susegamas daiktan iš bliuzės ir kelnaičių. Gražus ir lengvai pasiuvamas siutelis, kaip parodyta paveikslėlyj No 8965. Tinkamos mados bliuzelė užmaunama per galvą ir prie jos prisegama kelnaitės per juosmenį. Priešakyje išviršaus bliuzelė įkirpta ir prie jos atlenktų kampų pridurtas kalnierukas kitokios materijos. Ilgos rankovaitės baigiasi antrankoviais tos pačios materijos kaip ir kalnierius.

Šitas vaikų siutelis yra sukirptas trejopo didumo: 2, 4 ir 6 metų. 4-rių metų bernelio siuteliui reikia 1½ jardo baltos materijos 27 colių pločio, arba 1 jardo 36 colių pločio, ir ¾ jardo tamsios materijos.

Kaina pavyzdžiui 10 centų.

Norint gauti tokiam siuteliui sukirptį ir pasiųti pavyzdį, prašom iškirpti žemiau paduotą blankutę, pažymėti mierą, parašyti savo vardą, pavardę ir aiškų adresą ir, idėjus į konvertą kartu su 10 centų (markėmis ar pinigais) atsiųsti mums, šiaip užadresavus: NAUJIENOS, PATTERN DEPT., 1840 S. Halsted Str., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 10 centų, ir prašau atsiųskite man pavyzdį No. 8965.—

Vaikas turi ...... metųs.

....
(Vardas ir pavardė)

....
(Adresas)

....
(Adresas)

Į SKAITYTOJUS IR BENDRADARBIUS.

Savo bendradarbių ir korespondentų labai prašome, kąnors rašant, kiek galint prisilaikyti šių nurodymų:

Rašyti visados tik rašalu, o ne paišeliu.

Rašyti kiek galint aiškiau.

Rašyti tik ant vienos popieros pusės.

Rašant, palikti kiek galint platesnius tarpus tarp eilučių — bent pusę colio.

Kiekviename rašinyj, jei kas pasirašo slapyvardžiu, paduoti taipjau ir tikrąjį savo vardą-pavardę ir pilną adresą.

Rašant biznio reikalais (kaip ve prenumeratos, skelbimų, knygų užsisakymo, adreso permainymo ir t. p. reikalais), galima siųsti tame pat konverte, kuriuo siunčiama raštai Redakcijai, bet turi but surašyta ant atskiros popieros. O tai delto, kad laikraščio **Redakcija**, kuri tvarko visas žinias ir straipsnius spaudai, ir laikraščio **Administracija**, kuri rupinas biznio reikalais, tai yra du atskiri departamentai.

Visokie rankraščiai — korespondencijos ar šiaip straipsniai — turi but adresuojami tiesiai **Naujienų Redakcijai**, o ne asmeniškai redaktoriaus vardu.

Laikydamies šitų nurodymų palengvinsite mums darbą; o taipgi bus galima išvengti tų užtrukimų, kurie dažnai pasidaro del skaitytojų neatskyrimo biznio reikalų nuo Redakcijos.

Milda Teatras
VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI
Vodeviliaus Permaina.
Panedėlyj, Ketverge ir Subatoj
Pirmas Floras 15c. Balkonas 10c.
Prie šių kainų priskaitoma ir 1c ir 2c kariškos mokestįs
4 DIDELI AKTAI KASDIEN
HALSTED ir 32-ra GATVĖS

IMPERFECT IN ORIGINAL

Jaunuomenės Skyrius

Rugiapjutė.

Geltoni šiaudai, paauksuoti
Saulėtos erdvių šilumos,
Man varpomis ima linguoti
Ir ošti dainas visumos.

Pribrendusios varpos išlėto
Sapnuoja kelionę mirties,
Kur saujomis deivė išvėto
Jų grudus tikslams ateities,

Kur grudo svajojimai kįla
Švelnučio želmens akstinais, —
Kur pastangos pergali tylą
Kelionei takais amžinais.

Čia sužvanga dalgis išgalo,
Vilioja rugius jo daina,
Bet snaudžiančios varpos užšalo:
Jas glaudžia mirtis amžina.

NORIU PAKLAUSTI.

Noriu paklausti mielos sesutės,
Nuo ko veidelis tavo išbalo?
Nuo ko tos žydrios mėlsvos akutės
Taip greit neteko skaistumo savo?

Noriu paklausti sesutės kartą—
Ar kas jai slėgia širdį jausmingą?
Gal jis sulaužė žodelį tartą,
Ar gal suardė mintį ugningą...

Neliusk, sesute, neliusk, junoji,
Stok tik į kovą drąsiai, be baimės,
Dievams bereikšmė malda tavoji,
Pati buk kalviu savosios laimės.

Ant. Jusas.

Chgo.

Buk Sveika

Nepavelyk iš nesuvirškinto maisto nuodams susirinkt į savo žarnas, kurie esti įsinėrę į jųsų systemą. Nevirškinimas, užkietėjimas vidurių, galvos skaudėjimas, blogas kraujas ir daugybė kitų bėdų paseks. Laikyk savo vidurius valiais, kaip tukstančiai kitų daro, imant retkarčiais po dozą seną, atsakančią, iš daržovių šeimynišką kepenų gyduolę,

Thedford's

Black-Draught

Mrs. W. F. Pickle iš Rising Fawn, Ga., rašo: "Mes vartojame Thedford'o Black-Draught, kaipo šeimynos gyduolę. Mano vyro motina negalėdavo imt Calomel, nes tas budavo perstiprus jai, todel ji vartodavo Black-Draught, kaipo švelnų, vidurius liuosuojantį ir kepenas reguliuojantį... Mes vartojame jį šeimynoje ir tikime, kad ji yra geriausi kepenims padaryta gyduolė." Mėgink ją. Reikalauk tikro Thedford'o 25c už krebutę. E-75

Laukiu aš tavęs.

Brangi mano upele.—

Štai atbėgu aš prie tavęs, kad aplaistyti savo karštom ašarom vietelės, kur kadaise laiminga leidau laiką su juo.

Aš bėgiojau visur, iš vietos į vietą, tarsi pamišus, skundžiausi, raudojau. Bet veltui. Neradau paguodos. Vieni tyčiojosi iš mano nusiskundimų, kiti gi kinksnojo galvom ir tylėjimu man atsakė. Beširdžiai, jie pavydi man jo meilės!

Bet kur-gi jis, kur mano mylimiausis Kazelis? Kur?...

Juk taip nesenai jis buvo, čia pat va po medeliais sėdėjova tik,tik, rodos, kuždėjo man į ausį —

Myliu aš gegužės tylutes naktis,
Mėnulis kaip žaidžia tarp krumų linksmai.
Man širdį kutena tad meilės jausmai
Lapeliai kaip pina akordus švelnius

Taip, tai jo žodžiai, užrašyti mano širdyje. Neišdils jie niekados. Niekados, ne, ne...

Štai upės bangos juos kartoja, supa, liuliuoja tarp baltų putelių. Virpa jie, kaip kanklių stygos, užgautos vėjo pirštais.

Kas gi ten? Sujudėjo krumeliai, pasikėlė žalios šakutės. Jis ateina, jis mano brangiausis Kazelis. Bėgu pasitikti jį. Kazeli, eik šian! Aš tavęs laukiu...

Ne, tai sapnas. Svajonė... Jis negali ateiti. Štai jo žodžiai. jo ranka užrašyti paskutiniai žodžiai — Sudiev, mielute! Aš jau krintu į kapus... Nesirupink, neverk...

Viešpatie, tai jo paskutiniai žodžiai! Nejaugi?!

Taip, paskutiniai, paskutiniai... Štai matau jo kuną, visą sudraskytą, kruviną, verčiamą į duobę, didelę, gilią duobę šale daugybės negyvų lavonų... Tuojaus užvers žemėmis. Nieks nepalydi jį. Tik varnai krankia oru skraidydami. Prileiskite mane prie jo. Leiskit apkabinti jį, pabučiuoti karštai, ir atgulti su juo amžinai...

Bet kur gi jis, kur mano fylimiausis Kazelis?

Ei, tyronai, kur paslėpėt jį! Nužudėte gal?

Leiskite mane prie jo! Leiskite, meldžiu... Ne, neprašau iš jųs. Aš turiu jiegų, aš keršysiu jums. Bėgsiu į minią, sušauksiu visas sesutes, kurių mylimuosius pražudėt, ir jų motinas aš vesiu į kovą—į keršto kovą.

—J. Sakalas.

Pirma Tvirčiausia ir Didžiausia Lietuviška Valstybinė Banka Amerikoje

Metropolitan State Bank

807-809 W. 35th St., kampas S. Halsted St.

Vienintėlė gryna Lietuviška Banka po priežiura Valdžios ir Bankos Direktorių, kurie visi yra turtingi lietuviai biznieriai.
Padėkite savo taupomuosius pinigus į šią Tvirtą Lietuvišką Banką, kur yra gvarantuojama, kad jųsų pinigai yra saugiai padėti ir bus išmokėti ant pareikalavimo.

3 nuošimtis mokama už padėtus pinigus.

Skoliname pinigus ant pirmų mortgičių ir atliekame visokius Bankinius reikalus.

Atdara Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis iki 9 valandai vakare. Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis iki 1 valandai po pietų.

VYRIAUSYBĖ:

JONAS BRENZA, Pirmininkas — JULIUS C. BRENZA, Kasierius
JONAS KLOTKAS, Vice-Pirm. — VINCAS BIGELIS, Asist. Kas.

DIREKTORIAI:

JONAS BRENZA — JONAS GEISTAR
JONAS KROTKAS — ST. SZYMKIEWICZ
ANTANAS BROZIS — ANT. ENZBIGIEL
KAZ. MATULIS — JULIUS C. BRENZA.

PRIE STRAIPSNIO "MOKINKIMĖS SOCIALIZMO"

Kelios pastabos.

Praeitame Jaun. Skyriaus numeryj d. Burdingonas davė skyriaus vedėjui keletą suggestijų butent, kad jisai paduotų tam tikrų paklausų apie pamatinius soc. mokslo klausimus.

Pirm negu atsakius į musų bendradarbio sumanymą, matome reikalo išreikšti keliatą bendrų pastabų.

Gero noro musų jaunuoliams niekuomet nestokavo. Tik maža jų dalis turėjo užtektinai ištvermės bei pasiryžimo. Daugelis mat tarėsi vienu užsimojimu išmoksią "Socializmo mokslą", liksią gabiais veikėjais — agitatoriais, prakalbų sakytojais ir rašytojais. Kam teko dalyvaut musų organizacijoj už pastarąją dešimtį metų, tas galėjo pastebėti, kad joje umai iškildavo į viršų tula nežinomo, negirdėto iki tol veikėjo "žvaigždė". Umai iškilusi ji betgi taippat umai ir dingdavo. "Buvo ir neliko" — dažnai tekdavo išgirsti.

Kodel taip? Kodel, sakysime musų Sąjungoje iki šiol taip maža gabių gerai išsilavinusių darbininkų — prakalbininkų ir rašytojų? Kodel, pagailos, tos umai iškilusios "žvaigždės" taip pat umai ir dingdavo? Kur nors kas nors turi but negera. Kas? kur?

Pirmiausia, musų žmonėms stoka pradinio išsilavinimo. Daugelis musų draugų atvyko į šią šalį mažai arba ir visiškai nemokėdami skaityt ir rašyt. Čia jie šiek tiek pramoko — kadi nebe paklaidų — parašyt laišką ar korespondenciją. Čia, vadinas, jie įgijo tai, kas turėjo but padaryta senai-senai atgal — kudikystės metais pradinėj mokykloj. Ir tai, jie įsigijo tik butiniausį — išmoko **skaityt ir rašyt.** Išmoko budami suaugę vyrai ir moters, kuomet atmintis ir protavimas netaip lengvai pasiduoda abelnoms mokinimo taisyklėms. Vadinas, jų žinojimas, protavimo laipsnis, liko labai aprubežiuoti. Tai viena.

Antra, mes, Amerikos lietuviai, niekuomet neturėjome perdaug savo apšviestunijos — inteligentų. Visi musų inteligentai: prakalbininkai, organizatoriai ir rašytojai, veik išimtinai tik laikraščių redaktoriai; tie žmonės, kurie daugiau negu kas nors kitas užversti kasdieniniu rutinos darbu. Į "minią" jie nueina tik atliekamomis nuo kasdieninio darbo valandomis ir tai — tik pripuolamai, retkarčiais. Vadinas, ir prie geriausių norų jie negali atlikti tai, kas reikėtų atlikti toje "minioje"— supažinti ją su pamatiniais soc. mokslo klausimais. Tatai jie, kaip sakėme, daro tik pripuolamai — apgraibomis. Kaltinti juos užtai, žinoma, butų nesąmonė: jie daro kiek ir kaip gali.

Trečia, mums stoka nors kiek įmanomesnės partijinės literaturos. Mes dar neturime nei tokio butino dalyko, kaip politinės ekonomijos vadovėlio, jei neskaityt trumputį ir nekaip vykusį p. Rėk vertimą. Apie soc. istoriją, filosofiją mums toli šaukia. Kodel — čia nevieta ir ne laikas aiškinti.

Vadinas, musų judėjime pilna "spragų", didelių neišvengiamų "spragų".

Kasgi tad lieka musų jaunuoliams, tai didelei jų daugumai, kur nepažįsta svetimų kalbų? Laikraštis! Trumpai ir storai — laikraštis jų organizatorius, švietėjas ir "visų mokslų" aiškintojas. Ir dauguma musų jaunuolių, dargi šiek tiek prasisiekusių, tvirtai įsitikinę, jogei musų laikraščiai gali ir privalo atlikti minėtąją misiją. Sulig jų, laikraštis yra ne tik tam, kad rekordavus, nušvietus einamosios valandos klausimus, bet ir tam, kad užvadavus istoriją, politinę ekonomiją ir net patį Markso "Kapitalą"!

Tai yra didelė klaida; klaida, paeinanti nuo tų neišvengiamų musų judėjime "spragų."

Dauguma musų žmonių įsivaizdina, kad jeigu ko nepasako laikraštis, tai to niekas nebegali. Laikraštis pas juos visako pradžia ir pabaiga — nelyginant 'artikulai šventos vieros".

Čia bene bus viena tų priežasčių, kuri taip umai nustumia į "amžinastį" daugelį vos spėjusių iškilti musų veikėjų "žvaigždžių". Perskaitę seriją—kitą agitatyvių straipsnių tuo ar kitu klausimu, jie tariasi išmokę visa, kas reikalinga sumaniam agitatoriui, prakalbininkui ir rašytojui. Nereikia tečiaus ilgai galvoti, kad įsitikinus, jogei visa tai buvo tik įsivaizdinimas,

Tuo budu dingsta daug "gabių veikėjų". Ir nieko stebėtina. Žmonės, neįgiję reikiamo pradinio išsilavinimo, negaudami pakankamos paspirties iš persidirbusios musų inteligentijos, o, pagalios, neturėdami butiniausio, tinkamos partinės literaturos — jie anksčiau ar vėliau turi likt arba anom "užgęsusiom žvaigždėm", arba, jei pas juos prie gerų norų nestoka tokios jau ištvermės ir pasiryžimo — prasimušti už "lietuviškų sferų"', į svetimtaučių literaturą. Pastarųjų pas mus, deja, nedaug.

Kasgi po to lieka atsakyt musų bendradarbiui? Nėbent tiek, kad jo sumanyme yra daug gerų norų, bet maža praktiško išrokavimo. Kitais žodžiais — jo sumanymo vykinimas daugiau ar mažiau butų tik bergždžias darbas.

Imsime mažą pavyzdį. Sakysime, mes pastatome klausimą "Kas yra turtas?" Bet negana juk žinoti, kad turtas yra suma visų žmogaus rankom pagamintų ir žemėj esančių vertybių. Arba kiek darbininkas pasimokys patyręs, kad kapitalas tai ta dalis pinigų ir kitų įmonių, kurių pagelba fabrikantas, anot lietuviško 'termino,' išnaudoja darbininką? Pagalios ar daug prisidės prie išaiškinimo dalykų pasakymas, kad prekė yra toks sutvėrimas, kurį gaminama rinkai? Visi žino, kad ne. Tinkamai išaiškinti tuos ir panašius klausimus 6—7 špaltų skyriuj, kur pasirodo tik kartą savaitėj, — tai stačiai negalimas daiktas. "Feikerišku" budu, žinoma, viskas butų galima. Bet mes juk neturime pretenzijos buti "feikeriais"!

Prašome mus neperprasti. Skyriaus vedėjas anaiptol nemano, kad nebutų galima parašyt vieną-kitą arba ir visą seriją straipsnelių suminėtaisiais čia klausimais. Bet tai jau yra visai kitas dalykas — **St. St-as.**

Taupykite cukrų esantiems Francijoj kareiviams. Kiekvienas pilnas šaukštukas pagelbės.

KLEIN BROS
HALSTED, 20TH ST'S AND CANALPORT AVE

Atdara subatos vakarais iki 9:15 vakaro. Kitais vakarais uždaryta nuo 6 val. vakare.

GRAND RAPIDS Pavydalu Rakandu Išpardavimas

Išpardavimas, kuriam kito nėra lygaus, žinomas visame mieste kaipo augščiausias rakandų išpardavimas šių metų. Mes padedame ant išpardavimo visus pavydalus įvairių vėliausių Rakandų Dirbtuvių iš Grand Rapids, Mich., iš tos vietos, kur gaunami visi rakandai. Mes įgijome šiuos pavydalus už tokią žemą kainą, kad mes galėtume juos parduoti už daug pigiau negu kad juos galima butų nupirkti už daug perkamą kainą šiandien. Pasižiurėkite musų languose.

Išpardavimai panedėlyj, utarninke, seredoje ir ketverge, nuo Rugpjučio 12 iki 15

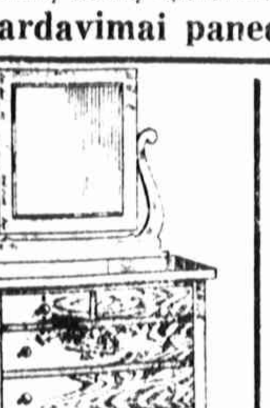

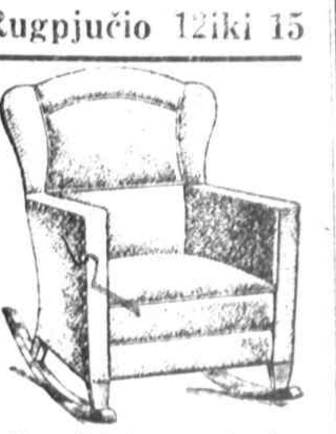

Šie pavydalai seklyčios seto (kaip šis paveikslas). Masyvi rėmai, nudirbta riešučiu ar mahogany, apmušta tikra skura, $75 rųšis, po $46.60
$4.50 įmokėti, 50c į savaitę.

Pavydalai rockerių, visi kiaurai apmušti ispaniška arba juoda Royal skura, $10 vertė, tik $4.90

..Pavydalai komodų, kietmedžio, gerai padarytos, erdvųs stalčiai, royal ketvirtainiai, ąžuolo nudirbta, dideliu veidrodžiu, $18.00 vertės, po $12.50
$1.25 įmokėt, 50c į savaitę.

Pavydalas seklyčios setų, artistiško piešimo, keletas stailių tikro nusmilkyto ąžuolo; mahogany arba tikro riešučio medžio rėmai, gražiausias darbas; geriausias apmušimas, mėlyna arba ispaniška tikra skura, verta virš $145.00, usų pasirinkimas $97.50
$10 cash, $1 į savaitę.

Pavydalai Komodų, didelė armčia, erdvųs stalčiai, dideliu veidrodžiu, $25 rųšis, tiktai $18.40
$2 įmokėjus 50c į savaitę

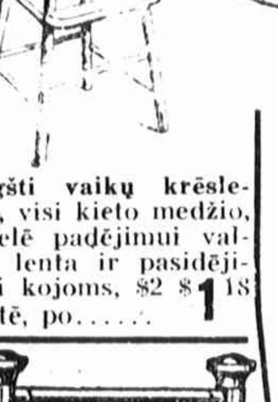

Augšti vaikų krėslelįai, visi kieto medžio, didelė padėjimui valgio lenta ir pasidėjimui kojoms, $2 vertė, po $1.18

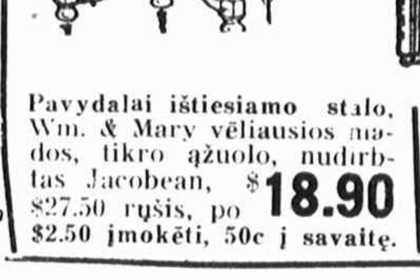

Pavydalai ištiesiamo stalo, Wm. & Mary vėliausios mados, tikro ąžuolo, nudirbtas Jacobean, $27.50 rųšis, po $18.90
$2.50 įmokėti, 50c į savaitę.

Pavydalai vaikams lopšelių, visi plieno, augštos šalįs, geri springsai, kaikurie nežymiai nubraižyti, — dikčiai baltai palevoti, $10 vertės apkainuota kiek tik $5.45

Plieninė lova, masyviai pastatai, tvirti įbrukai, $12.00 vertė, tiktai $8.75

Pavydalai springsų, extra puikios rųšies — daug stailių, kiekvienas gvarantuotas, kiekvienas po $6.45

Pavydalai matracų, sudėtinio veikalo, storo užvalkalo viršus, apačia ir šalįs, $10 vertė $6.39

Valgomojo kambario krėslai, kertuoto ąžuolo, augštų viršų, francuziškos kojos, pilna sėdynė, tikra skura $2.39

Parkelimo Išpardavimas Barginai

Kirk's White Flake Skalbyklos muilas, 5-ki šmotai ... 24c
Argo Šmotuose Krakmolas, 5 sv. pakelis, už 33c
Švieži kepta Peaberry kava, už svarą ... 16c
Uneeda Biscuits, Soda Crackers, už pakelį 5½c
Nebaltyta muslina, 36 colių pločio, Hoosier brand, 25c vertė, apribota 10 jardų ... 19c
Genuine Fruit of Loom muslina, apribota 10 jardų, jardas ... 25c
Verptuvių Galai perkelio, šviesios ir tamsios dryžės, 25c vertė ... 15c
Priegalvių užvalkai, nežymiai gadyti, miera 45x36 colių, kiekvienas 15c

Puikių dryžių Tissue Gingham, 27 coliai pločio, 35c vertė, jardas ... 15c
Nurse Stripe Oxford Gingham, tvirta spalva, 25c vertės, jardas ... 19c
Nebaltyti įpilai, extra puikios kokybės, 40 colių pločio, 50c vertė ... 39c
Plaunamas audeklas, rausvi ir mėlyni kraštai, Turkiško mezgimo, didelė miera ... 1c
Turkiški abrusai, miera 19x39, dvigubų siulų, baltyti, 25c vertė ... 19c
Juodas satin, 28 colių pločio, tvirtai juodas 30c vertė, ... 19c
Moterų apdengimai korsetų, puikaus muslino, 30c. rųšis ... 19c

Pasirinkimas bile moteriškų vasarinių skrybėlių namuose, pirmiaus $2, $3 ir $4 ... 25c
Moterų muslino apatinės kelnės, gražiai papuoštos, 50c. rųšis, ... 32c
Vaikų Gingham Romperiai, 75c rųšis ... 55c
Vyrų vasarai apatnešos, suteptos ir Ilkusios 27c
Moterų megsti apatiniai marškiniai, paprasti arba gražiai papuošti.. 15c
Moterų puikios mercerizuotos Lisle pančiakos, pora ... 11c
Viso šilko Moire kaspinai, 5 coliai, 25c rųšis, jardas ... 15c
Ligonbučiui sakvolduota vata, sugerianti, sv. 41c

Vyrų pančiakos tik juodos, nežymiai neganėtinos, pora ... 8½c
Moterų juodas ir naturalės spalvos pančiakos, pora ... 9c
Crochet Cluny kvarbatkai, baltos ir kremavos spalvos, 12½c rųšis, jardas ... 6c
Vaikų baltos ir juodos pančiakos, puikios, pora ... 14c
Moterų apsivelkamos Sacques, šviesaus arba tamsaus perkelio ... 33c
Flovimui lenta, didelė, tvirtai padirbta ... 29c
Gatavai sumaišyta Namam maleva, Permenanto brand; galionas $1.10
Moterų šilko Crepe de Chine jakės, taffetas, messalines ir tt. jar. $1.69

Pavasario Metu.

II.

Naktis savo tamsia aule pridengė žemę, nurimo įkyrusis dienos bildėsis, visur tyku-ramu.

Erdvėje mirgėjo žvaigždės. Mėnuo, užlindęs už palšo debesėlio, keistai žvalgėsi į žemę, tarsi vengdamas žiurėt į sėdintį šalia prieangio ir parėmusį rankom galvą jaunikaitį.

Tyla.

Vos-vos jaučiamas vakarų vėjalis žaidžia medelių lapais, rodos seka kokią liudną įstabią bylą.

Jisai mintija liudną, nepertraukiamą mintį... "Pasaulis toks gražus, o betgi..."

Rodos ko tai šaukiamas jisai umai pašoko ir prisiartino prie gatvės vartelių. Lengvai sudrebėjęs stvėrėsi už vartelių. Pro jį, gatve, praslinko baltas šešėlis. Paslinkęs medžių pavėnioj jis, rodos, atsigrįžo ir žvilgterėjęs į stovintį prie vartelių, palengva nuslinko nakties tamsumoje.

Nei stabo ištiktas jis stebeilijos suakmenėjusiu žvilgsniu ton pusėn, kur dingo baltasai šešėlis. Žiurėjo ir instinktyviai nujautė, kad ton pusėn nuėjo jo gyvenimo laimė...

Žiurėjo jis į juodą nepermatomą tamsą, užmiršęs apie mėnulį, žvaigždes ir įstabią vėjo bylą. Lupos maldingai kuždėjo: Kas ji?... iš kur? į kur?!...

Nei atsakymą jis godžiai traukė skausmo nualinton krutinėn gaivų gėlių kvapą ir mintimis skrido į begalinę, nepasiekiamą, nežinomą tolumą...

Iš latviško **Klo-nas**

Marie B. Lear.

Dekretas.

Atsirado trįs blogi žmonės, kurie padegė namą. O vienas rimtas ir labai geros širdies žmogus, pamatęs gaisrą, atbėgo gesyti. Bet vieton pilti ant degančio namo vandenį, jis pila aliejų. Panašiai atsitiko ir su p. Augustinavičiu. Pamatęs, kad jaunuomenė su moksleiviais ginčijasi, tai ir jis prisidėjo. Štai "Nauj." nr. 176 "Mok. Keliuose" savo "Kritika musų kritikų" jis paaiškina butent kokia kritika yra gera ir kokia bloga, ir sako, kad mes esame nepribrendę prie tos geros kritikos. Esą, tokie kritikai kaip A. Dyvlis, J. J. Čeponis, tik ir vartoja tą griaunamąją kritiką. Tokį tai dekretą perskaitė mums K. A.

Kadangi p. Augustinavičius ir man neužmiršo suteikti tų komplimentų, tai lai bus Lista atsilyginti ir jam.

Nors labai nemalonu kalbėti apie tuos neįvykusius debatus, apie kuriuos rašiau trįs mėnesiai atgal, bet moksleiviai dabar tiek daug apie juos kalba, kad nei vieno straipsnio neparašo jų neprisiminę, todel prisieina dar kartą sugrįžti prie "užmiršto dalyko".

(Seka ant 6-to pusl.)

(Tąsa nuo 5 pust.).

Sulig p. Augustinavičiaus dekretu, mano ranka pirmiausia parašius apie juos — dargi neištyrus dalyko delei Augustinavičiaus, Strikulio ir Vitkaus atsisakimo debatuoti. Tai tiesa. Aš pirmasis apie tai parašiau. Bet Augustinavičius daro klaidą primesdamas man neištyrimą dalykų.

Dalykas buvo toks. "Naujienų" nr. 105 aš pasakiau: "Pasitikau vieną komisijos narį. Užklausus kame visa to priežastis, jis paaiškino, kad draugai, kurie buvo apsiėmę debatuoti, kaip tyčia vilkinęsi iki paskutinės dienos, ir tik puse dienos prieš tai pranešė, kad jie nestos debatuoti.

Nors aš nenorėjau tikėt, bet kadangi komisijos pirmininkas, drg. Šeštokas, tą patį raportavo ir LSJL. 1 kp. susirinkime, tai jau esu linkęs tikėti, kad delei neįvykimo debatų yra kalta ne Lygos 1 kuopa, bet tie draugai, kur buvo apsiėmę debatuoti".

Manau, dabar bus aišku p. Augustinavičiui, kad aš rašiau ne taip, kaip kad p. K. A. sako, — nieko nežinodamas, bet taip, kaip komisija raportavo. Ir visas susirinkimas patikėjo.

Gal Augustinavičius pasakys, mes vistiek nekalti, kad komisija neteisingą raportą išdavė. Na, gerai. Jeigu moksleiviai (tie, kurie buvote sutikę debatuoti) esate "nekalti", tai kur buvote tuomet, kada aš parašiau apie tuos nelemtus debatus? Kodel tylėjote? O dabar, kuomet jųs nujaučiate, kad drg. Šeštoką, kaip ir daugelį kitų, aplinkybės atskyrė nuo musų, tai jųs teisinatės. Bet kas jusų pasiteisinimui gali tikėti, jeigu per tris mėnesius tylėjote?

Beje, Augustinavičius suranda pas mane dar vieną nuodemę, butent tą, kad aš pasakęs, jog studento galvelėj vėjai švilpia... O paskiau ėmęs ir paprašęs, kad neštų šviesos žibintuvą į jaunuomenę. Dar kartą perskaitykit mano straipsnelį; tikiu surasite, kad ne visų moksleivių galvelėj "vėjai švilpia", o tik tų, kurie šaiposi iš jaunuomenės, kad ji nemoka ABC., o patįs irgi nedaugiau žino. Taigi aišku, kad aš kreipiaus tik į tuos moksleivius, kur nesityčioja iš jaunuomenės delei tariamo jų nemokšumo. Pav., Andrulevičiui, Bimbai, Demenčiui juk nei puse žodžio negalima pasakyti, kad jie šalintųs nuo jaunuomenės. Jie veikia kiek išgali.

Bet randasi ir tokių moksleivių, kurie nors nesityčioja iš jaunuomenės, bet mėgsta pasididžiuoti. Tokių moksleivių tai aš ir prašau nesididžiuot, bet nešti šviesos žibintuvą į jaunuomenę.

—J. J. Čeponis.

Katriutė.

Sunkiu trenksmu užsidarė už manęs kalėjimo kamaraitės durys. Valandėlei aš stovėjau, atsigrįžus linkui jų, klausydamos garsui rakto, besisukant jam rakto skylutėj, ir, paskui, sunkiems kalėjimo sargo žingsniams tuščiame ilgame karidoriuj.

"Sudiev, liuosybe! Sudiev!" dusliai dundėjo kalėjimo sargo žingsniai.

"Sudiev, liuosybe! Sudiev!" atkartojo dar duslesnis jų aidas.

Aš atsirėmiau į geležines duris, kur ką-tik užsidarė už manęs, stengdamos pamatyti naująsias mano aplinkybes. Buvo vidunaktis; visi jau buvo sumigę. Iš pradžių aš veik nieko negalėjau pažinti. Visa, ką galėjau matyti, buvo ilga eilė plačių lentų, ant kurių miegojo kaliniai. Kaip aš troškau kur nors atsigulty! Išsitiestų ant ko nors lygaus ir užmerkti akis.

Aš padariau kelis žingsnius į priekį. Jieškojau krėslo, kedės, dėžės — by tik atsisėdus, pasilsėjus. Ant grindų matės kažikas tamsus, nei pundulys, bet kada aš prisiartinau ir paliečiau jį, pundulys pradėjo krutėti, baisiai susivėlus galva pakilo link manęs ir stebeilijos savo stiklinėm akim. Sumišus aš pašokau atgal, širdis pašėlusiai ėmė plakti. Kur aš esu? Tarpe ko randuosi?

Desperatiškai aš užmerkiau akis ir glausdamosi prie šaltos, drėgnos kalėjimo sienos pradėjau raudoti. Verkiau karčiai, pašėlusiai, su išgąsčiu, baimės pilna, sumišusi, taip, kaip gali verkti aštuoniolikos metų mergaitė staigu atimta iš namų ir įmesta į tokias nežmoniškas aplinkybes.

—Ei, tu, uždaryk burną, — šiurkštus balsas umai pertraukė kamaraitės tylą. — Tu ne namie... velniai pagautų!

—O tu uždaryk savo burną, sena varnų baidyklė! — jaunas, tvirtas balsas atsakė.

Išgirdau kieno tai lengvus žingsnius. Minkšta, maža ranka paliete mane ir jaunas, melodiškas balselis atsiliepė:

—Neverki, mergele! Bereikalo. Tu čia ne vienintėlė. Eikš, aš parodysiu tau vietos!

Ji nuvedė mane į kampą, kuriame ji miegojo ant sulankstomos šėtrinės lovos. Tai buvo vienintėlė lova visoj kamaraitėj, visi kiti kaliniai miegojo ant lentų.

—Politiškoji ją paliko, — mergaitė aiškino. O jie pavelijo man ją naudoti. Ar tu irgi politiškoji?

—Taip, — atsakiau pro ašaras. — O tamsta?

—Ne. Aš esu kriminalistė, teisiama už žmogžudystę. Ar jųs bijotės manęs?

—Ne, — atsakiau. Aš pažvelgiau į ją. Ji buvo taip skaisti, taip mandagi. Aš negalėjau jai tikėti.

—Tai tiesa, mergele. Aš čionai todel, kad beveik užmušiau žmogų, stačiai sakant, seną šunį!

Ji gaižiai nusijuokė.

—Betgi jis išliko gyvas. Jeigu jis butų miręs, vienu šuniu butų mažiau. Taip, tai tu nebijai žmogžudės? Kaip sveika vardu? Olga? Mano — Katrė. Bet jie mane vadina Katia. Tad vadink ir tu Katia,

—Tu man taip maloni Katia, — aš tariau. — Aš negaliu tikėti, kad tu galėjai padaryti kąnors bloga. Ar jis buvo blogas žmogus?

—Šuo jis buvo! tai kas. Senas biaurus latras!

Jos akįs pradėjo žibėti.

—Na, viš delto be naudos. Jis gyvas ir laimingas. Aš esu čia gal but ant viso gyvenimo, jeigu pati greitai neužsismaugsiu! Eikš, mergele, gulkiva.

Valandėlei mes nekalbėjova. Aš užmiršau savo vargus. Mąsčiau apie mergaitę, prie kurios šono aš gulėjau.

—Katia! — aš pakuždėjau.

—Kas yra, mergele?

—Gyvenimas dažnai esti žiaurus, Katia!

—Taip, mergele ..."

Netikėta spėka aš apkabinau ją ir ramume nakties, arti prie jos širdies, aš karčiai verkiau už savo vargus, už josios vargus, už vargus visų nelaimingų, kaip aš ir ji.

—Tai ne šventadienio gyvenimas, mergele! — tarė ji, kuomet aš nustojau raudoti.

—Aš buvau už tarnaitę pas vieno turtuolio moterį. Kartą ji išvažiavo vakacijosna. Mes likome vieni du, vyras ir aš. Vieną naktį jis pašaukė mane į savo kambarį ir bandė palenkti mane, tas senas nenaudėlis! Aš permušiau jam galvą su sidabro liktoriu. Jis atsigavo. Jie padėjo mane į kalėjimą...

—Tai baisu, Katia, aš kuždėjau. Tu nekalta.

—Veltui, mergele! Gyvenime nėra progos del manęs. Migkime dabar. Tu esi tokia kudikėlis. Miegok, mergele!

Ir mes miegojome viena kitos rankose, Katia ir aš.

Mudvi pastebėtinai susidraugavova. Katia buvo augšta, laiba ir daili — ne sulig jos bėdino apsirėdymo. Ji turėjo gelsvus, kaip auksas, plaukus ir tamsias akis. Aš niekados neturėjau progos įsitikint, ar jos akįs buvo mėlynos ar pilkos. Kiekvieną sykį, rodos skirtingos spalvos: kartais tamsios, paslaptingos; kartais šviesios ir skaisčios kaip kudikio. Taip, ji turėjo kudikio sielą, nors buvo dvidešimties dviejų.

Plačiai atdarom akim, lyg užsisvajojus, ji budavo klausysis per ištisas valandas puikių apysakų, kurias aš jai skaitydavu.

—Liudna ta Andersono apysaka, tarė ji. "Negražus Ančiukas" suteikė karčių ašarų josios akims.

—Taip kaip ir man — ji kreipės į mane. — Kiekvienas bandė pakišti man kojų. Aš užauginta siratų prieglaudos name. Mano motina mirė kada aš buvau dar trijų metų amžiaus ir paliko mane vieną pasaulyj. Aš buvau šešiolikos, kada mane pirmą kartą nusamdė kaipo tarnaitę tula turtinga ponia. Ji turėjo sunų keletu metų senesnį nei aš.

—Sykį jis nutvėrė mane į savo rankas. Aš smogiau jam į veidą ir buvau atleista. Nuo tada aš tarnavau keletoj vietų... iki patekau į tą paskutinę. Ir lygiai kaip tas negražus ančiukas, aš visuomet kentėjau todel, kad aš buvau tarnaitė, o ne ponia... Vyrai visuomet žiaurus tarnaitėms. Aš geisčiau, jeigu galėčiau, eiti ant laukų. Geriau buti paprasta ukės darbininke.

Tai buvo pabaigoj balandžio. Pavasario oras kvepėjo. Vienintėlis medis kalėjimo kieme pradėjo puoštis mažais palšais-žaliais lapeliais. Vakarai pasidarė trumpesni, bet vis delto perilgai del musų. Nuo šešių mes buvom užrakintos savo kamaraitėn. Sėdint ant savo siauros šėtrinės lovos mudvi budavo pasiguosdavome savo vargais viena kitai.

—Aš mylėjau, mergele, — ji kartą man prisipažino. — Tai buvo du metai atgal, kada aš atėjau į tą savo paskutinę vietą. Jis buvo to senio pačios brolėnas ir tulą laiką pas juos gyveno. Jis buvo taip geras, taip mandagus prie manęs: kada jis pirmą kartą pamatė mane, tuomet aš nešiau malkų del valgomojo kambario pečiaus. Jis tarė: — Kam tu ėmei tokį didelį glėbį, Katia? Tai persunku. Pavelink tau pagelbėti. — Nėra žmogaus, kur butų buvęs taip geras del manęs. Jis buvo pirmas. Aš negaliu jį užmiršti.

—Jis buvo neturtingas moksleivis; tai delko jis ir gyveno jų bute. Bet jis greitai susibarė su tuo senu šuniu, ir išsikraustė.

—Tur-but tau, Katia, buvo sunku, kada jis apleido, —aš priduriau.

—Ištikrųjų buvo, mergele.

Valandėlei mes nutilome. Jos akyse pasirodė ašaros, ji nebegalėjo kalbėti.

—Jis atėjo pasakyti man sudiev, mergele, ir tarė: "Katia, eik iš to buto. Saugokis to mano dėdės. Eik, Katia brangioji. Aš negaliu imti tave su savim dabar. Bet aš ateisiu pas tave kaip greitai aš galėsiu". Jis neatėjo daugiau, mergele. Jis buvo neturtingas; kas žino, kas su juo tikosi? Gal but jis surado kitą, sau lygią. Aš daug kartų jam sakydavau: "Kaip tu gali mylėti mane? Tu moksleivis, o aš paprasta tarnaitė".

—Ar jis niekuomet jau nepasirodė, Katia?

—Niekuomet, — ji verkė. — Niekuomet!.. Dieve, kaip aš jį mylėjau! Kad nors kelias eilutes atsiųstų!

Bet likimas ėjo prieš bėdiną Katią. Jos laukė nauja nelaimė.

Kada, vidudienyj, mes išėjome pasivaikščiotų kalėjimo kieme, dažnai matydavome kalėjimo užveizdą Vardeną, saugojantį mus pro langą. Jis buvo apie keturios dešimas penkių, su nuplikusia galva ir dideliu veidu. Jo akįs dažnai budavo nukreiptos link Katrės ir manęs ir kiekvieną kartą Katia jį pamačius persimainydavo veidu.

—Tas žvėris perdaug į mus žiuri, — ji kartą prašnabždėjo. Aš bijau, mergele. Jeigu jis panorėtų — mus lengvai pražudytų.

Pora dienų po to jis netikėtai sustabdė mudvi kalėjimo priemenėj ir uždėjęs savo ranką ant Katės, žiurėdamas jai į akis, pikta šypsa, jis tarė:

—Dabar yra sereda. Subatoj apie 10 val. vakare aš tave pašauksiu. Buk prisirengus!

Ir jis pranyko, palikdamas mudvi be žado

—Aš neisiu! Ne, ne!" — kuždėjo Katia. — Geriau mirtis.

—Jis gali perkeisti savo mintį, Katia, aš teisinau. — Nebukite taip skubi, meldžiu nusiraminkite.

Kelios dienos prabėgo mirtingoj agonijoj. Katia nei miegojo, nei valgė. Žiurėdama linkui durų ji valandomis išsėdėdavo ir drebėjo.

—Tik vienas žmogus man buvo malonus, mergele. Tik vienas, mano, tik vienas... Visi kiti kaip šunes Aš kovojau taip ilgai... ir vėl ateina kova.

Atėjo ir subata. Dešimtoj durįs atsidarė, ir diktas sargas sušuko:

—Katia! Jo Mylista reikalauja!

Išblyškusi lig mirties Katia atsikėlė nuo savo lovos. Aš prikibau prie jos.

—Aš neisiu, — Katia atsakė.

—Nepasidaryk blogiau!—piktai tarė sargas. — Aš turiu paliepimą atvesti jus kadir prievarta.

Katia nuėjo.

Visą naktį aš gulėjau atdaromis akimis laukdama jos. Rytą durįs atsidarė. Aš pašokau nuo savo lovos. Ji stovėjo prie durų drebanti, išblyškus, palaidais plaukais.

—Nepalieskite manęs, mergele, — ji tyliai pratarė. — Jųs neturite eiti arti prie manęs.."

Aš neklausiau jos. Apkabinau ir bučiavau. Kalbinau ją meiliai, kaip tik galėjau.

Veltui, mergele! — ji atsakė, atsigrįždama į mane. — Aš viską užbaigiau... Nieko daugiau del manęs...

Sekantį rytą ji buvo rasta bekabanti kalėjimo kuknioj, kur ji naktį buvo nuėjusi tulu pretekstu. —Vertė K. Baltas.

PASTABĖLĖS.

Nekartą jaunuoliai yra išreiškę susirupinimą tariamuoju merginų neveiklumu. Girdi, jos nieko nerašo į Jaun. Skyrių, nepadeda jiems rišti einamosios valandos klausimus ir tt.

Tai bereikalingas rupestis. Kad merginos nerašo į Jaun. Skyrių, tai dar nereiškia, kad jos nieko neveikia. Tik pasižiurėkite į L. M. P. Susivienijimą — kas jį įsteigė ir sustiprino? Juk tai darbas tų neveiklių — merginų ir moterų!

Musų jaunieji draugai, pasirodo, turi netik menką atmintį, o taip-pat ir regėjimą. Poor business...

* * *

Meilės Specialistas vis dar rašo receptų vaikinams. Pastarasis jo receptas (rasi užpatentuotas?. O) yra toks:

Kada vaikinas pradeda mylėt merginą, tai del geresnio meilės apreiškimo privalo nupirkt jai buketą gėlių. There you are!

O aš duočiau jam tokį patarimą. Jisai geriau padarytų nupirkęs cimbolus. Gėlės juk greit suvysta ir mergina išmeta jas į "gerbečių". Cimbolus gi, kuomet meilė atšals, bus galima atsiimt ir nunešt kitai. Ir išmintinga ir ekonomiška — ar ne? —Onutė.

Žuvęs už laisvę.

(Tikras atsitikimas iš 1906 m.).

Vieną gražų žiemos vakarą Andrius grįžo namo iš miestelio šnekučiuodamas su savo draugais bei draugėmis apie einamuosius dienos reikalus. Kalbėjo jie apie išnaudojamus kaimiečius bei dvarų darbininkus ir kaip pradėjus kovą prieš tą išnaudojimą.

Be-kalbėdami nei nepasijuto, kaip priėjo draugų namus. Andrius buvo jau betiesiąs dešinę, bet draugai jį sulaikė ir užkvietė pas save. Andrius išpradžių spyrėsi, bet draugų prašomas, sutiko.

Andrius buvo rimto budo vaikinas, nemėgo daug juokaut, bet budamas linksmioj draugų kompanijoj drauge su jais juokavo ir nei nepajuto, kaip laikas prabėgo.

Andrius pažiurėjęs į laikrodėlį pastebėjo: vėlu, reikia eit namo. Draugai Andrių draudė, parsėkakvot pas juos, sakydami, kad rytoj galėsiąs grįžti. Andrius tečiaus nesutiko. Jausmingai pakratęs draugų ir draugių dešines, išėjo.

* * *

Vakaras buvo gražus, gerokai šalo ir putė gaižus šiaurės vėjas.

Langų žiburiai senai jau užgesę, tiktai mėlynam dangaus skliauste mirgėjo milionai žėrinčių žvaigždelių ir skaistus mėnulis apšvietė Andiraus nuo šalčio paraudusį veidą. Visur ramu-tyku, tarytum viskas apmiręs. Tik sušalęs sniegas, keistai burzga po Andriaus kojų ir, rodos, prašo nemindžioti jį. Retkarčiais girdėjosi apuoko balsas, tarytum dejavimas sunkiai sergančio kudikio prie motinos krutinės.

Visa tai darė sunkų įspudį. Jo galvon pradėjo skverbtis visokios mintįs. Bet Andrius žengė pirmyn ir pirmyn kol pasiekė namus. Jį pasitiko senas namų sargas — šuo. Įsitikinęs, kad tai saviškis, šuo nustojo lojęs ir prislinkęs prie Andriaus linksmai šokinėjo apie jį, tarytum atsiprašydamas už padarytą klaidą.

Andrius ant pirštų galų įėjo seklyčion, kad neišbudinus senus nuvargusius tėvus.

Atsigulė. Nespėjo dar sušilti, kaip išgirdo šuns lojimą ir keistą bildėsį kieme. Andrius pakėlė galvą pasiklausytų, kas čia dedasi. Tuoj kažkas pradėjo trenti duris ir rusiškai keikties.

Andrius suprato kame dalykas. Suprato, kad jam, jo laisvei, o gal ir gyvaščiai, grėsia pavojus. Bandė slėpties, bet kur pasislėpt? Išbėgt niekur negalima, nes kazokai jau buvo apsupę namus. Bet laukt irgi negalima, nes laužė duris. Nutarė gerumu nepasiduot. Andrius žinojo, kas jį laukia: kazokų nagaikos, retėžiai, baisus kalėjimas, o gal ir kartuvės. Skubiai jis užlipo ant aukšto ir pasislėpė kamine. Kazokai įsilaužė vidun, pradėjo ieškot po pakampes. Tiktai kardai žvangėjo ir girdėjos biauras keiksmai. Galų gale vienas kazokų užtėmijo įžėjimą į kaminą. Tuojaus ir pradėjo laužtis Bet Andrius atsakė jiems šuviais. Kilo mažas sumišimas. Kazokai paleido darban savo šautuvus. Iš kamino šuviai tuoj nutilo. Andrius krito negyvas su peršauta galva. Kazokai keikdami ištraukė jį iš kamino ir spyrė keletą kartų į lavoną. Bet Andrius jau nebesipriešino, nei nejautė tų teikiamų jam smugių. Jisai buvo negyvas... Nutilo amžinai...

Ta baisi žinia greitai paplito po apielinkę. Visur tik ir kalbėjo apie tą baisų atsitikimą. Draugai jį apgailestavo. Jautė didelį nuostolį — netekę vieno gabiausių savo idejos draugų. Kiti gi džiaugėsi, kad Dievas nubaudė "ciciliką."

Vėliaus visos kalbos apie tą baisų atsitikimą nutilo. Tiktai retkarčiais ant jo kapo užplevėsuodavo raudona vėliavo su užrašu: "Žuvis už laisvę!"

—A. B. Vargšas.

PRANEŠIMAS.

Šiuomi noriu pranešt draugams ir draugėms, kad nuo rugpjučio 15 d. aš apleidžiu Valparaisą ir išvažiuoju į rytines valstijas. Taigi nuo min. dienos neberašykite senuoju mano adresu—į Valparaisą. Manau apsistoti Burlington, N. J.

Su pagarba,
A. Bimbo,
751 Cyrus st.,
Valparaiso, Ind.

Publika yra Persergiama
PRIEŠ ĖMIMĄ
Užvaduojamų Vietoje Nuxated Iron

Žemiau pažymėti gydytojai sako, kad paprasto Metallic Iron sutaisymai negali dargi duoti to paties.

STIPRUMO, SPĖKOS IR IŠTESĖJIMO.

Kaipo Organic Iron—Nuxated Iron

Suvienytų Valstijų Teisėjas Atkinson išreiškia nuomonę.

Teisėjas G.W. Atkinson

Suvienytų Valstijų Teisėjas G. W. Atkinson, Nusiskundimų Teismo, Washington, D.C. sako: "Nėra jokios abejonės, kad aš rekomenduoju Nuxated Iron ypatoms, kurios sunkumoj fiziško, ar protiško nuovargio prileido sistemą prie nusilpnėjimo, kuno sunykimo, arba paiimo nervų. Gyduolė atgaivino mano alkį ir mano gyvumą. Aš jaučiuos, kad aš numečiau nuo savęs mėnesių sunkuma laike keletos savaičių, kuomet aš sekiau labai paprastus Nuxated Iron'o nurodymus."

Atsargus tyrinėjimas gydytojų tarpe aptiekorių ir ligonių surado prirodymą, kad esama tukstančių žmonių imančių geležį, kurie neatskiria organiškos geležies ir metališkos, ir kad tokios ypatos tankiai negali gaut stiprios energijos, stiprumo ir ištvermės, kurios jie jieško delto, kad jie priimineįo neteisingą geležies formą.

Todel žemiaus paminėti gydytojai pataria tiems, kurie jaučiasi reikalaująs sustiprinimo ir subudavojimo kraujo nueiti pas savo šeimyninį gydytoją ir paimti receptą, reikalaujantį organiškos geležies—Nxated Iron — ir pristatyti jį savo aptiekoriams, kad nebutų klausimo kas link gavimo tikro daikto. Bet jeigu jie nenori klapatytis del gavimo recepto del Nuxated Iron, tuokart butinai apsižiurėti ant vaizbaženklio ir tėmyti, kad butu ant jo atspausti žodžiai NUXATED IRON, o ne Nux ir Iron, arba kokia kita forma iron, betgi Nuxated Iron.

Pažymėtinos pasekmės pagamintos Nuxated Iron ir jojo platus išpardavimas (darodyta, kad virš trijų milionų žmonių kas metas šiandien jį vartoja), privedė prie pasiulijimo skaitlingo užvadavimo, ir šie gydytojai sako, kad sveikatos viršininkai ir gydytojai visur turi persergėti publiką prieš priiminėjimą užvaduojančių medicinoje ir jie ypatingai persergsti prieš ėmimą užvaduojančių vietoje Nuxated Iron, kuri, vietoje buvus organiška geležis, gali buti ne kas daugiau, kaip metalinė sudėtinė geležis, kuri gali tuluose atsitikimuose atnešti daugiau blėdies negu gero. Plačiai išėjęs pagarsinimas viršminėtų padavadijimų buvo paduotas Dr. James Francis Sullivan, buvęs gydytojas Bellevue Ligonbutyje (Išlaukiniame skyriuje), New York ir Westchester pavieto Ligonbutyje; Dr. Ferdinand King, New York'o gydytojas ir medikalis autorius ir kiti, taip kad publika gali buti painformuota kas link to dalyko ir apsaugota nuo vartojimo metališkos geležies, manydama, kad tai yra Nuxated Iron arba bent kas nors tokio gero kaip ir Nuxated Iron.

Stebėtina kaip daug žmonių kenčia nuo stokos geležies ir jie to nežino. Jeigu jųs nesijaučiate stipriu ir sveiku, jųs esate skolingi sekančiam savo išegzaminavimui: Patėmykite tą, kiek ilgai jųs galite dirbti, bei kiek toli jųs galite be nuovargio nueiti. Po to painkite dvi penkiagraines plotkeles paprasto Nuxated Iron'o tris kartus į dieną po valgių bėgyje dviejų savaičių. Tuomet vėl išmėgink savo sveikatą ir pats patėmyk, kiek pasitaisiai.

Išdirbėjų Pastaba: — Nuxated Iron, kurs prirašinėjamas ir rekomenduojamas per gydytojus, neyra paslaptinis vaistas, bet gerai visiems aptiekoriams žinomas. Nepanašus senam Inorganic Iron'ui, jis yra lengvai asimiliuojamas ir neužgauna dantų, nepajuodina jų, nė nesugadina vidurių. Jo išdirbėjai gvarantuoja pasekmingas ir čielai užganėdinančias pasekmes kiekvienam pirkėjui, arba jie sugrąžins jums pinigus. Jos yra parduodamos pas visus gerus aptiekorius.

North Sidiečių Domai

Kas norite gauti pavieniais numeriai Naujienas, Kardą, Keleivį, Dilgėles ir Moterų Balsą, taipgi ir Laisvę, arba kas norite užsirašyti ant metų viršminėtus laikraščius, tai kreipkitės žemiaus padėtu adresu. Jeigu kuris norėsit Naujienas ar kitą kokį laikraštį gauti į namus pavieniais numeriais, tai aš ir tai pasistengsiu išpildyt.

Beje, Jeigu dar neturite Biblijos (Šventraščio) lietuviškom raidėm, kurių jau nedaug beliko neišparduotų, arba kam reikia kokių kitokių knygų, visados kreipkitės į "Kardo" Ofisą, pas A. AMBROZEVIČIŲ,
1443 N. Paulina Street, Chicago, Ill.

Farmos prie Chicagos

$125—5 akrai $250—10 akrų
likusieji pinigai kaip randa.

Geriausis Illinoiso juodžemis. Viena valanda karais nuo Chicagos. Prie gražaus augančio miesto, kur yra daug fabrikų, tarpe lietuvių. Taigi, kiekvienas dabar turi progą turėti gerą mažą farmą beveik Chicagoje, kur gali sau smagiai gyventi ir auginti daržoves, vištas, kiaules ir laikyti karvių.

Norintiems pastatome namus ant labai lengvų išlygų. Tokios progos įgyti žemę prie Chicagos dar nebuvo — ir todel tuojaus kreipkitės ypatiškai ar per laiškus pas:—

C. KASPUTIS,
106 No. La Salle Street, Room 10. Tel. Main 2043. Chicago, Ill.

Reumatismo Worm'o

Reumatiško ir Abe'no Skaudėjimo Gyduolės

Pilnai Užtikrintos Gyduolės nuo REUMATIZMO Visose Formose Grąžinama Pinigai, Jei Užganėdinančių Pasekmių Nebus į 5 Dienas

Išdirbtos ir Užtikrintos tik per
CARL F. WORM
3400 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS
Per Paštą — $1.10.

PIRMA NEGU PIRKSI, GAUK MUSŲ KAINAS
ant Durų, Lentų, Rėmų ir Stogams Popiero
SPECIALIAI: Maleva malevojimui stubų išvidaus, po $1.40 už gal.
CARR BROS. WRECKING CO.
3003-3039 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Chicago ir Apielinke

True translation filed with the postmaster at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

KVIEČIA PRESIDENTĄ WILSONĄ CHICAGON.

Turėtų kalbėtdarbo dienos apvaikščiojime.

Porą kartų jau buvo minėta, kad darbo dienoj žada įvykt didelė demonstracija, kurioj dalyvausią kaip unijos taip ir įvairios pramonininkų organizacijos. Vyriausias demonstracijos tikslas yra — išreikšt lojalumą šalies valdžiai jos kovoje prieš Vokietiją. Tatai demonstracijos rengimo komisija žada pakviest į Chicagą patį Suv. Valstijų prezidentą, Woodrow Wilsoną.. Išreiškiama viltis, kad prez. Wilsonas pakvietimą priims. Kartu su juo Chicagon turėtų atvykti Suv. Valst. iždo sekretorius W. McAdoo, darbo sekretorius W. B. Wilson ir Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, Samuel Gompersas.

Pakviestų prez. Wilsoną Chicagon vakar išvažiavo Building Trades Council'o prez., Simon O'Donnell. Vakar jisai turėjo pasikalbėjimą su A. D. Fed. prezidentu, o šiandie, manoma, padarys vizitą pas prez. Wilsoną.

Rengiamoj demonstracijoj žada dalyvaut taipjau ir aplinkinių miestų unijos bei biznierių organizacijos.

True translation filed with the postmaster at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

EKSPLOZIJA AMUNICIJOS DIRBTUVĖJ.

Apie 400 darbininkų grėsė mirties pavojus.

Trįs šimtai penkiasdešimts darbininkų, jų tarpe 200 moterų vakar rytą buvo pastatyta mirties pavojun, kuomet eksplodavo didelis kubilas aliejaus, kuriame grudinta (artavota) armotų kulkos, Winslow Brothers dirbtuvėje 4600 W. Harrison gat. Trenksmas buvo taip stiprus, kad jisai girdėta kelių mylių atstume. Ištikus eksplozijai dirbtuvėj kilo dideliausia panika. Moters desperatiškai klykdamos veržėsi iš dirbtuvės gatvėn. Veikiai betgi spėjo atvykti ugnagesiai, kurie užgesino kilusį gaisrą ir tuo išgelbėjo daugelį tonų amunicijos, kurią gaisras butų sunaikinęs. Darbininkų nieks nenukentėjo.

MIRĖ CHICAGOS MOKYKLŲ SUPERINTENDENTAS.

Vakar staiga pasimirė Chicagos viešųjų liaudies mokyklų superintendentas, John D. Shoop, Rockvillej, Ind., kur jisai buvo išvažiavęs laikyti prakalbą. Širdies liga.

John D. Shoop buvo senyvas žmogus, 61 metų amžiaus; mokyklų superintendentu jisai buvo paskirtas gruodžio 8 d. 1915 metais.

Trustinė spauda, kažin kodel, Shoopo nemėgo. Ji dėjo ilgiausius straipsnius apie netikusius mokyklų tarybos žygius ir tt. O pagalios prie jos prisikabino ir 'negriešnusis" Hoyne. Dalykas tame, kad Shoop nenorėjo ar nepajiegė visame įtikt trustiniams politikieriams.

JŲ "PATARNAVIMAS"

Elevatorių baronai mažina karų skaičių.

Kiek laiko atgal šioje vietoje buvo pranešta, kad elevatorių kompanija sužiniai laikanti uždarius daugybę karų laike t.v. "rush hours" — didžiausio žmonių judėjimo. Pasirodo, kad tatai nebuvo prasimanymas: Journalo korespondentas sakė tiesą. Tą tiesą vakar patvirtino miesto kolektorius George Lohman ir iždininkas E. Pike. Jiedu pasakė dar daugiau, butent, kad nuo to laiko, kada kompanija pradėjo mažint karų skaičių jos pasažierių skaičius žymiai paaugo. Štai Lohmano raportas:

Nuo geg. 1 iki liep. 31 d. 1916 ant įvairių linijų elevatorių kooperavo 1,624 karus. Tuo pačiu laiku pernai betgi buvo operuojama 1,721 karas. Vadinas, dingo apie 100 karų. Gi pasažierių elevatorių kompanija, pradedant liepos 1 d. 1916 iki gruodžio 31 d. tų pačių metų turėjo 92,157,170. O nuo liepos 1 d. 1917 iki gruodžio 31 d. tų pačių metų jos pasažierių skaičius pašoko ant 95,906,970. Vadinas virš 3,000,000. Už pastaruosius šešis mėnesius tikrų skaitlinių dar neturima. Manoma tečiaus, kad ir šiemet pasažierių skaičius turėjo paaugt.

Vadinas, kompanijos pelnas žymiai padidėjo, o publika — ką ji iš to turi? Žmonės turi važiuot elevatoriais kaip silkės bačkoje.

Taip yra todėl, kad miesto rotužėje sėdi tokie žmonės, kuriems artimesni yra elevatorių baronų, o ne piliečių — darbininkų reikalai.

DAR PENKI BEPROČIAI IŠTRUKO IŠ DUNNINGO.

Kaszin, kas tame Dunninge sumanesni — pabludėliai ar jų sargai? Jau kelintą kartą iš jo ištruksta po kelis pabludėlius. Andais iš ten ištruko keturi, ant rytojaus kiti penki. O vakar iš jo ištruko dar kiti penki pabludėliai — Harry Richter, William Oberg, Louis Hoskin, Hahg Ryan ir Walter Karanaugh. Policija jieško pabėgėlių.

"TVARKOS DABOTOJAS" — ŽMOGŽUDA.

Koronierių teismas nutarė atiduot prisaikintiemsiems teisėjams Belt geležinkelio kompanijos spec. detektivą, C. C. Upinghouserį, kuris andais važiuodamas vienu min. kompanijos traukiniu pradėjo šaudyt pro vagono langą ir mirtinai pašovė 12 metų vaiką Alexander Prys.

ŠEIMYNIŠKA TRAGEDIJA

Nunuodino save ir keturis kudikius.

Name 1427 W. 16 gatvėj vakar naktį turėjo vietos sekama tragedija. John Sitasz, čekas darbininkas, sugrįžęs iš darbo rado uždarytas ne tik duris, bet ir visus langus bei plyšius. Nieko negelbėjo vyro beldimąsi— nieks jo neįleido, kol išmušus langą bandė dasigaut pats į vidų. Išmušus langą jį kone partrenkė stipri gaso srovė. Sitasz tuoj suprato kame dalykas. Įėjęs vidun jis rado negyvą savo moterį Antonetą ir keturis kudikius.

Sako, kad moteris nusinuodinus delei ligos. Kudikius gi ji nuodino veikiausia todel, kad nenorėjo jų likti našlaičiais, kurie butų patekę į prieglaudos namą.

SOCIALISTŲ PROPAGANDOS MOKYKLOS REIKALU.

Šiuo noriu atkreipti draugų socialistų, o ypatingai visų kuopų, priklausančių LSS. Aštuntam Rajonui, domą į organizuojamą Socialistų Propagandos Mokyklą Chicagoj. Apie du mėnesiu laiko atgal Aštunto Rajono Centralinis Komitetas nutarė įsteigti soc. mokyklą ir jos palaikymui Fondą. Dabar jau tas nutarimas vykdoma gyveniman: organizavimo darbas eina pasekmingai. Mokyklos ir Fondo tvarkymui Centralinis Komitetas iš savo tarpo paskyrė tam tikrą komisiją. Komisija susideda iš trijų ypatų, organizatoriaus sekretoriaus ir iždininko ir yra Centralinio Komiteto globoj. Mokykla bus atidaryta pirmą dieną spalių š. m. ir bus atdara per septynis mėnesius. Į mokyklos fondą iki šiol įplaukė virš šimtas dolerių. Pradžią taigi jau turime, bet tai dar maža. Draugai, kurie suprantate tos mokyklos reikalingumą, aukokite mokyklos fondan. Jeigu gi kuriam ir aplinkybės neleistų lankyti mokyklą, tai visdelto, aukodami, suteiksit progos kitiems ją lankyt ir mokytis. Visų aukavusių nemažiau kaip vieną dolerį vardai bus paskelbta "Naujienose". Pinigus siųskite sekretoriaus antrašų: Anton Jusas, 2252 W. 22 st., Chicago, Ill.

P. S. — Smulkus mokyklos programas ir pavardės aukotojų bus paskelbta kiek vėliau — kaip tik spėsiu sutvarkyt. Kurie jau aukojote, meldžiu turėti kantrybės...

Soc. Prop. Mokyklos sekr.
— Ant. Jusas

"CHICAGA IŠGELBĖTA"

Daugelis chicagiečių, kur per pastarąsias tris naktis negavo miegot, vakar lengviau atsidusо: "Chicaga išgelbėta", karščių neliko. Augščiausia temperatura vakar buvo 67 laips. Bet šiandie ir vėl žada but šilčiau...

DR. COMES PALIUOSUOTA

Daktaras Urban V. Comes, kurio raštinėj 829 Belmont gat., andais rasta be samonės pusnuogė mergelė, Fona Stephenson, tapo paliuosuotas užstačius 2,000 dol. parankos. Mergelė dar tebeguli Chicago Union ligoninėj.

APKALTINO TRIS SUMOKSLININKUS.

Prisaikintieji teisėjai vakar išnešė kaltinimo aktą prieš tris asmenis delei tariamosios suktybės Beckerio byloj. Apkaltinta sekami asmens — Dr. John Message Frederick Burgess ir John Dempsey.

NUŠOKO NUO BĖGIŲ.

Du prekiniu vagonu, prikrautu įvairių prekių, vakar naktį kažkaip pasiluosavo nuo Eastern Illinois traukinio ties 33 gatve ir nušokę nuo bėgių "pabėgo" gatvėn. Išversta keli telefono stulpai ir sutraukyta daug vielų. Abudu vagonu tapo sudaužyti ir buvusios juose prekės išmėtyta į visas puses.

DAR VIENAS "DAKTARAS" BĖDON.

Policija vakar areštavo tulą "Dr." Thomas Deschouner, turėjusį ofisą 3524 W. North ave. ir 702 E. 62 gatvėj. Praktikavęs be valstijos leidimo — laisnio. "Dr." Deschouner, sako, par davęs tulam savo pacientui net 22 kvortas "vaistų". Uch, kiek ilgai jisai turėtų juos vartoti?

TURINTI SUJIEŠKOT JO KELINES.

Ponas Sam Kattzen, 414 W. Chicago gat., vakar kreipės į policiją, kad ji sujieškotų tas penkias poras kelinių, kurias vakar jam pavogęs tulas "nepažįstamas dželtelmonas" su baltu skrybėliu. Kaip jųs manote — ar dėdės gali surast pono Samo kelines?

CICERO

Šis ir tas.

Rugpjučio 7 dieną buvo vietinės LSS. 138 kp. susirinkimas. Kadangi diena buvo nepaprastai šilta, tai narių nedaug tesusirinko. Vis delto susirinkusieji padarė vieną-kitą ytin gerą nutarimą. Taip, kilus klausimui apie steigiamąją LSS. VIII rajono Soc. Propagandos Mokyklą, tapo nutarta paaukoti iš kuopos iždo 5.00 dol. į mokyklos fondą.

Beto nutarta surengti diskusijų vakarą. Aš betgi abejoju, begu tai duos lauktų pasekmių. Iki šiol draugai nekartą tatai mėgino pravesti, bet nieko iš to neišeidavo. Well — bet kodel dar kartą nepamėginus? Prie gerų norų rasi ir galėtume surengti.

Beje, nutarta duot LSS. kuopoms įnešimą atšaukti I ir III referendumus. (Tų "referendumų" turinys jau žinomas skaitytojams. — Red.).

* * *

Sekdami savo "drugless doc" musų vyčiai irgi įsisteigė sau "biurą" ties Antanine. Kokių "infromacijų" tasai biuras surinks apie socialistus — nieks nežino. Žinoma tik tiek, kad pracitą panedėlį vyčiai padarė skodą ir ten pat, ant gatvės, "susufaitavo". Besifaituojant ir langą iškulė. Vajauni vyrai, ar ne?

— A. R.

ROSELAND

Permainos gatvekariuose

Su ateinančiu panedėliu, rugp. 12 d. įvyks svarbios permainos gatvekarių bėgiojime. No.4 gatvekaris nebeis daugiau į Roselandą, bet iš misto eis tiesiog į Pullmaną (iki 115 gatvės).

Iš Roselando į miestą vaigščios gatvekariai nauja linija — State St. Tuo kelionė į miestą bus sutrumpinta 15 minučių.

— B.

True translation filed with the postmaster at Chicago, August 10, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

DIDESNĖ AMERIKA PO KAREI.

Po karei mes išvysime didesnę Ameriką, negu kuomet nors mes sapnavome.
Sunkenybė pagerins mus. Bet jeigu mes norime panešt savo dalį tautos sunkumoje, tai mum reikalainga sveikata ir gyvumas.

Geri viduriai, yra sveikatos pamatas. Jųs privalote užlaikyt savo pilvą valume, eliminacija privalo but visiškoje veikmėje.

Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras išvalo vidurius ir atstiprina visą virškinimo systemą.

Jeigu jųs kenčiate nuo nevirškinimo, užkietėjimo, nuo išputimo vidurių, galvos skaudėjimo, vartokite Trinerio Amerikonišką Eliksirą. Kaina $1.10 aptiekose.

Trinerio Linimentas teikia greitą pagelbą niksterėjimuose, išsinarinimuose, sutinimuose, strėnų diegime, neuralgijoje, ir raumenų skaudėjime ir tt.

Po ilgos kelionės nuplauk kojas ir po nuplovimui Trinerio Linimentas teiks malonų pailsį

Jo kaina 35 ir 65c. aptiekose. Per krasą 45 ir 75 c. Joseph Triner Company Manufact. Chemical, 1333—1343 So. Ashland Ave., Chicago, Illinois. (Apgars.)

Vyriškų Drapanų Bargenai

Nauji, neatimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertės nuo $30 iki $50, dabar parsiduoda po $15 ir 25 dolerius.
Nauji, daryti gatavi nuo $15 iki $35 siutai ir overkotai, nuo $7.50 iki 18 dolerių.
Pilnas pasirinkimas kailiu pamuštų overkotų.
Visai mažai vartoti siutai ir overkotai, vertės nuo $25 iki $85, dabar $5 ir augščiau. Kelnės nuo $1.50 iki $4.50. Vaikinams siutai nuo $3.00 iki $7.50.
Atdara kasdieną, nedėliomis ir vakarais.
S. GORDON
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill

Tel. Pullman 342
Dr. J. Bagočius, M.D.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10731 So. Michigan Ave.
Roseland, Ill.

DR. J. J. VIZGIRDAS
LIETUVIS GYDYTOJAS
Gydo Vyrų, Moterų ir Vaikų ligas pagal vėliausios santifiko metodos.
2401 So. Broadway St., St. Louis Mo.
Ofiso Telefonas: Bell Sidney 170
...............Kinlock Victor 1026
Namų Telefonas: Central 7864 R.

AKIU EXPERTAS
Kreivos Akys Atitaisomos
vienu atsilankymu. Be chloroformos. Virš 800 išgydytų ant rekordo.
Ateikite ir ypatiškai persitikrinkite baigusį mokslą ir registruotą gydytojo Chicago, specialiai studijavusio galvos liga. Specialiai gydome
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGAS.
Pasitarimai dykai.

Silpnos	AKYS
Skaudamos	AKYS
Raudonos	AKYS
Kreivos	AKYS
Kurčios	AUSYS
Tekančios	AUSYS
Užiančios	AUSYS
Užkimštos	AUSYS
Skaudanti	NOSIS
Tekanti	NOSIS
Kreiva	NOSIS
Užkimusi	NOSIS
Skaudanti	GERKLĖ
Silpna	GERKLĖ
Catarrhal	GERKLĖ
Užtinusi	GERKLĖ

F.O.Carter,M.D.
21 metas prie State Gatvės.
120 So. State st., Chicago, Ill.
Valandos: 9 iki 7. Nedėliomis 10—12.

DR. A. MONTVID
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1553 W. Madison st. Suite 600-612
Valandos: 10 iki 12 ryto
Phone Haymarket 2563
2225 So. Leavitt St Kampas 22nd pl
Valandos: 6 iki 8 vakaro
Phone Canal 4626
Nedėldieniais tik pagal sutartį
Rezidencijos Telephone Albany 5546

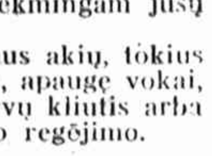

W. M. LAWHON, M. D.
Akių, Ausų, Nosies, Gerklės ir Plaučių Specialistas

Aš per daug metų atkreipiau specialę domą į šį atskirą skyrių medicinos ir esu geriau prisirengęs negu dauguma daktarų pasekmingam jusų gydymui.
Aš gydau visas ligas ir silpnumus akių, tokius kaip silpnumas, vandenėtos akis, apaugę vokai, skaudėjiai žvyzdžio, optiška nervų kliutis arba bile kokia kita priežastis prasto regėjimo.
Aš išgelbėjau daug nuo aklumo.
Aš gydau kreivas akis be skausmo.
Aš pritaikau akinius teisingai.
Kurtumas, triukšmas galvoje, ir visi ausų kėblumai gydoma vėliausiomis moksliškomis metodomis.
Kataras ir jo komplikacijos nosyje ir gerklėje atkreipiamas ypatingos domos. Nepraleisk neatkreipęs domos į dusulį, slogą ir bronchito kėblumus. Leiskite man išegzaminuoti jus, gal jųs turite kokį plaučių silpnumą.
"Džiovą galima išgydyti, jeigu teisingai gydysite išanksto." Ateikite į mano ofisą ir leiskite man išaiškinti jums svarbą teisingo užsilaikymo del AKIŲ, AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS IR PLAUČIŲ.
TAI YRA DYKAI.
W. M. Lawhon, M. D.
219 S. Dearborn st. Prieš Pačtą. Chicago, Ill.

DOCTOR ROSS
Chicagos Specialistas
Gydo Užsenėjusias, Nervų Ligas, Širdies, Vidurių, Kepenų, Inkstų, Puslės, Šlapymo ir Visas Privatiškas Negales.
Dr. B. M. ROSS 35 So. Dearborn St. kampas Monroe, CHICAGO, ILLINOIS Room 506 ir 507 Crilly Bldg. Važiuok elevatoriu iki Penkto augšto.
Valandos: Kasdien 9 iki 4. Nedėldieniais 10 iki 1. Taipgi Panedėlyj, Seredoje, Pėtnyčioje ir Subatoje vakarais nuo 7 iki 8 valandai.

Sergėkite savo akis

Neužsitikėkit savo regėjimo pirmajam bv kokiam nepatyrusiam aptiekoriui, auksoriui ar keliaujančiam pardavėjui, nes jie suteiks jus akims tik daugiau blogo.
Aš turiu 15 metų patyrimą išgaliu ištyrt jųs akis ir pririnkti jums akinius tikrai. Darbą atlieku bešaukiant, užtikrintai.
Jei jums akiniai nebus reikalingi, mes tai jums pasakysime.
JOHN SMETANA
AKIŲ SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Ave. Chicago
Kampas 18-tos gatvės
3-čios lubos, virš Platt'o aptiekos
Tėmykite į mano parašą
Valandos nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vakaro. Nedėlioje nuo 8 val ryto iki 12 valandai dieną.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS
Akis Egzaminuoja Dykai

Gyvenimas yra tuščias, kada pranyksta regėjimas. Mes vartojame pagerintą Ophthalmometer. Ypatinga doma atkreipiama į vaikus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis nuo 10 iki 11 dieną. 4649 S. Ashland Av. kamp. 47 st
Telephone Yards 4317
Boulevard 6487.

DR. G. M. GLASER
Praktikuoja 27 metai
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan st., kertė 32 st.
Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų
Taipgi Chroniškų ligų
OFISO VALANDOS:
iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po piet ir nuo 6 iki 8:30 vak. Nedėliomis vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

Telephone Yards 5032
Dr. M. Stupnicki
3109 S. Morgan st. Chicago
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare

DR. M. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 16 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo aštrias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodas X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Labaratorija: 1025 W. 18th St. netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų ir 6—8 vakarais. Telephone Canal 3110.
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street
VALANDOS: 8—9 ryto, tiktai.

Rezid. 933 S. Ashland Blvd. Chicago
Telephone Haymarket 2544
DR. A. A. ROTH
RUSAS GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Specialistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3354 S. Halsted St., Chicago
Telephone Drover 9693
VALANDOS: 10—11 ryto; 2—3 po pietų 7—8 vakare Nedėliomis 10—12 dieną

Dr. Leo Awotin
Gydytojas, Chirurgas, Akušeris
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, latviškai ir rusiškai.
Valandos: 10—12 ryto; 6—9 vakare. Tel. Canal 4367.

Tel Yards 3654. AKUŠERKA
Mrs. A. VIDIKAS

Baigusi Akušerijos Kolegiją; ilgai praktikavusi Pennsylvanijos hospitalėse ir Philadelphijoj. Pasekmingai patarnauju prie gimdymo. Duodu rodą visokiose ligose moterims ir merginoms.
3113 So. Halsted Str. (ant antrų lubų) Chicago.
Nuo 6 iki 9 ryte, ir 7 iki vėlo vak.

Telephone Yards 5834.
Dr. P.G. Wiegner
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

PIKNIKAS
KNYGYNO NAUDAI
18-tos Gatvės Distrikto

Rengiamas
10-ties Pirmeiviškų Draugijų

Ned., Rugpjučio-Aug, 18, 1918

Justice Parke

Šale Lietuviškų Tautiškų Kapinių. WILLOW SPRINGS, ILL.

Pradžia 9valandą ryte. Inžanga 25c porai

Kadangi gegužės 12 dieną Knygyno piknikas negalėjo įvykt p. Chernauckо darže, tai kurie turite nusipirkę neįvykusio pikniko tikietų — jie bus geri šiame piknike. Kurie prijaučia Lietuvių Viešam Knygynui, maloniai prašomi atsilankyti rugpjučio 18 dieną į Justice Parką.
Kviečia Pikniko RENGĖJAI.

Kaip nuvažiuoti: — Iš visų miesto dalių Archer ave. karais iki City Limit, paskui Willow Springs karais iki daržo.

Pranešimai

Antano Pauliaus, kriaučiaus, krautuvė, buvusi po num. 666 W. 18 st., dabar yra persikėlus po num. 3310 So. Halsted st. Meldžiama draugų apsilankyti.
PAULIS & ADOMAITIS,
3310 S. Halsted st., Chicago
Tel. Yards 6789.

Cicero. — Lietuvių gramatikos mokykla bus kas nedėldienį nuo 9:30 val. ryto Tamuliunienės mažojoj svetainėj, 1447 So. 49th ave. Visiems reikėtų buti paskirtu laiku. **Šileika.**

Cicero. — LDLD. 92 kp. susirinkimas įvyks nedėlioj, rugp. 11 d., kaip 12 val. dieną, M. Tamuliunienės mažojoj svet., 1447 So. 49th ave.
Sekr. **V. Shileika.**

Meilės Lietuvių dr-stė turės susirinkimą subatoj, rugp. 10 d., 7 val. vakare, G. M. Černausko svetainėje. Visi nariai kviečiami atsilankyti.
—Sekretorius

Chicagos Liet. Vyrų Choro nariai prašomi sekančią nedėlią buti repeticijon Mildos svet., 3142 S. Halsted st. Gal bus paveikslai gatavi; o, antra, turim svarbių reikalų kas del choro. Nariai privalo atsilankyti.
Sekr. **K. Vaičuška.**

Lietuvių Janitorių Vyrų ir Moterų Pašelpinis Kliubas, kur iki šioliai laikė savo mėn. susirinkimus Liberty svet., 3420 W. 12 st., dabar laikys susirinkimus kas antrą nedėlią kiekvieno mėnesio pirmą val. po pietų, John Engel svetainėje, 3720 W. Harrison st. Sekantis susirinkimas įvyks nedėlioje, rugpj. 11 d., 1 val. po pietų. Nariai malonėkite atsilankyti. **Nut. Rašt. J. Burchick**

LDLD. 19 kp. susirinkimas įvyks nedėlioj, rugpj. 11 d., š. m. 1:30 val. po pietų, Mark White Square, Club-room svet., ant viršaus. —M. T.

'Paskendusio Varpo repeticija įvyks nedėlioj, rugp. 11 d., kaip 10 val. ryto. Lošėjai kviečiami atsilankyti. **—Valdyba.**

Flat Janitorių, vyrų ir moterų pašalpinio kliubo mėnesinis susirinkimas ivyks nedėlioj, rugpj. 11, 1 val. po pietų. 3720 W. Harrison st., arti Independence Boulevard. Visi nariai kviečiami atvykti.
—Jos. Woicechowski.

Cicero, Ill. — LMPS. 43 kp. mėnesinis susirinkimas bus panedėlyj, rugp. 12 8 val. vak., P. Jankaičio svet., 4837 W. 14th st. Geistina draugės malonėsit atsilankyti paskirtu laiku, nes turime daug svarbių reikalų. Rašt. **A. Dočkienė.**

Chic. Liet. Draugijos Sav. Pašelpos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioje, rugp. 11 d., Związek Polek svet., 1315 N. Ashland ave. Pradžia 2 val. po pietų. Draugijos nariai ir norinti tapti nariais atsilankyti laiku. Sekr. **A. Ascilla.**

Roseland, Ill. — SLA. 139 kp. rengia draugišką išvažiavimą į Washington Heights miškus, tarp 107 ir 103 gatvių ir Racine ave., toj pačioj vietoj, kur buvo LMD. Aido ir CMD. Batelio nedėlioj bendras išvažiavimas, rugpjučio 11 dieną. Išvažiavimo laikas 11 val. ryto. Publika kviečiama atsilankyti. **—Reng. Komitetas**

Nedėlioj, rugp. 11 d., 8 val. iš ryto, susirinkit visi į "Aušros" svet., 3001 So. Halsted st., o iš ten visi važiuosime į Englewood stotį. Traukinys iš Englewood stoties išeina 9:04 A. M., taigi butų gerai, kad visi susieitų laiku, idant nepavėlavus, o antra, tai žinosim ką padaryt su bilietais. Jeigu susirinks daugiaus ir galėsim ant syk pirkt 25 tikietus, tai gausim numažintą kainą, kas apsieis visu trečdaliu pigiaus.
LSJL. 1 kp. Komitetas.

Cicero, Ill. — LSS. 138 kp. miškaus choro draugiškas išvažiavimas į Jefferson girias įvyks nedėlioj, rugpjučio 11 d. Bus prakalbos ir taip įvairių pamarginimų, o pagalios dovanų. Visus kviečia atsilankyti. **—Choro sekretorius.**

LSJL. 1 kp. ir LSS. 4 kp. bendras lavinimos susirinkimas įvyks nedėlioj, rugpj. 11 d. 9:30 v. ryto, Aušros svet., 3001 So. Halsted St. Lekcija bus apie "kairiųjų ir "dešiniųjų poziciją. Skaitys d. M. Ols. Meldžiu visus atsilankyti. **J. J. Jonušovičius.**

Melrose Park, Ill.—LSS. 43 kuopos ekstra susirinkimas bus nedėlioj, rugpjučio 11, 9:30 val. ryto, Frank and James svet., kertė 23 ave ir Lake gt. Nariai butinai privalo atsilankyti, nes reikės rinkti centro viršininkus ir tt. Bandas ir daugiau svarbių dalykų. **—Org. A. J. Staškus**

East Chicago, Ind. — LDLD. 70 kp. susirinkimas bus nedėlioj, rugpj. 11 d., 10 val. ryto, K. Grikšo svet., 150 st ir Northcot ave. Visi draugai malonėkite atsilankyti, nes turim daug svarbių reikalu aptart.
Rašt. **P. J. Sakas.**

Liet. Moterų Pr. Sus. III Rajono konferencija ivyks nedėlioj, rugpjučio 25 d. 10:30 val. ryte Mark White S. svetainėje (gimnastikų ruime), 29 ir Halsted gatvės. Visos kuopos malonėkite išrinkti delegates artimiausiame kuopos susirinkime.
LMPS III Raj. laikinė sekretorė,
J. Vasiliauskienė.

Kenosha, Wis. — LSS. 58 kp. susirinkimas bus rugpjučio 11, Socialistu svet., kaip 1 po pietu. — Draugai ir draugės, nepamirškite atsilankyti, nes turime daug svarbių dalykų. Be tot bus renkama delegatai į LSS. suvajiavimą ir daugiaus butinų reikalų turėsime apkalbėti. Eidami į susirinkima nepamirškite ir savo draugus sykiu atsivesti.
Org. A. Pakšys.

Dr-stės Liet. V. A. No. 1 susirinkimas įvyks nedėlioj, rugp. 11 d, 12 val. dieną, Davis Square Park svetainėj, prie 45-tos ir Paulina st. — Visi nariai ir narės, malonėkite buti paskirtu laiku, nes turime daug svarbių reikalų. —Prot. Rašt. **D. Motus.**

LDLD. 45 kp. susirinkimas įvyks subatoje, rugpj. 10 d., 8 val. vakare, Meldažio svet., 2242 W. 23rd Pl.— Visi nariai atsilankykite, ir atsiveskite naujų narių. **—Valdyba.**

Smulkus Skelbimai

Smulkiems pasiskelbimams kainos:- 1 colis, sykį, 50 centų; dedant tą pati skelbimą ilgiau, už kiekvieną kartą colis vietos 25 centai.

Šios Naujienų Smulkiųjų Skelbimų skiltis tai geriausia priemonė tiek biznio tiek darbo žmonėms įvairiais savo reikalais pasiskelbti ir greičiausių pasekmių turėti.
Naujienas kasdien skaito tukstančiai žmonių. Jie turi visokiausių reikalų. Jie ješko įvairių progų. Pasisakykite jiems, ko geidžiate ir ką turite jiems pasiulyti. Kas turi ką nors parduoti; kas nori ką pirkti; kas jieško darbo arba reikalauja darbininkų, kas nori gaut kambarių, arba patsai turi kambarių kitiems išduoti, ir tt., pasiskelbkite šitose Naujienų skiltyse, o pamatysite, kaip be vargo ir menkiausiomis išlaidomis turėsite greičiausių pasekmių.
Skelbimus priima Naujienų Administracija, 1840 S. Halsted st., asmeniškai, pačtu, arba telefonu: Canal 1506.

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

Pajieškau savo moters Kotrynos, metų, augšto ugio, biskį rauplėta, iš skiai šneka, akys mėlynos, ir duktės 11 metų, Rožės, geltonais plaukais, su pradante. Prasišalino nuo manęs 3 metai atgal; girdėjau gyvena Toledo. Kas pamatysite, meldžia man prasešti, busiu labai dėkingas.
Jurgis Čeputis,
702 Holmis ave., Indianapolis, Ind.

Pajieškau savo motorcykle'o "Harley-Davidson 1918, 16 horsepower, Motor No. L 18 T 12268, Licence 2062, su saidkariu No. 13877, Chicago". Jisai likosi nuo manęs pavogtas aug. 3, 1918, iš šantės pas namus. Kas man jį sugrąžis, arba praneš kur jis yra, taip kad aš pats galėčiau jį atgaut, tam duosiu $25.
Joe. Rapnik,
4138 So. Hermitage ave., Chicago

Pajieškau savo pažistamo Zigmo Raginčko. Jis gyvena apie Wisconsino apielinkę. Kas apie jį žinotų, teiksis man pranešt šiuo adresu:
Mont Alto, Pa. State Sanatorium, Franklin Co., Pawel Anilosky, G 20

Pajieškau Petro Domiko. Pirma gyveno Chicago, Ill., o dabar, girdėjau, išvažiavo į Waukegan, Ill. Kas žinote, meldžiu pranešti šiuo adresu:
Mr. J. Ustaitis,
1749 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo tėvo Aleksandro Kiedžio, paeina iš Kauno gub., Girdiškės parapijos, Mankaičių kaimo. Noriu žinoti, ar jis gyvas ar miręs. Meldžiu atsišaukti jo paties, arba kas žinote praneškite jo adresą.
Wm. Kiedis,
1800 So. Peoria st., Chicago, Ill.

JIEŠKO PARTNERIŲ

REIKALINGAS partneris su $2000 prisidėti prie skerdimo gyvulių. Šis biznis yra be riziko ir neša didelį pelną. Atsiliepkite laišku parašydami kiek metų turite, ar esate liuosi nuo kariuomenės ir kuo esate užsiėmę.
John Ambrose,
Dolton, Ill.

JIEŠKO KAMBARIŲ

PAJIEŠKAU kambario su valgiu arba be valgio. Geistina pas laisvų pažiurų žmones. Esmi su motere. Atsišaukite laišku pažymėdami N 35
1840 So. Halsted St., Chicago.

PAJIEŠKO kambario dvi jaunos merginos; butų geistina, kad butų prie laisvu žmonių, Westsidės apielinkėje. Kas tokį kambarį turite arba žinote, meldžiu pranešti. Atsišaukite laišku į "Naujienas", pažymėdami No. 36.

SIULYMAI KAMBARIŲ

PASIRANDAVOJA gražus, šviesus kambarys be valgio, prie mažos šeimynos. Geistina, kad butų netabokius.
1058 51st st., Chicago, Ill.
Inėjimas iš Aberdeen st

SIULYMAI KAMBARIŲ

ATIDUODAMA rendon švarus, parankus kambarys del dviejų arba delvieno vaikino. Arti dviejų strytkarių linijų. Telefonas, maudynė. Atsišaukite po 6 val. vakarais.
3538 S. Wallace st., Chicago

REIKIA DARBININKŲ

VALSTYBINIAI NEMOKAMI DARBO PRIRODYMO BIURAI
(U. S. Free Employment Service)
Jieškantieji darbo kreipkitės šiais adresais:
843 S. WABASH AVENUE.
arba
116-122 N. DEARBORN ST.
arba
524-526 SO. DEARBORN ST.
arba
105-107 SO. JEFFERSON ST.
Už darbo parupinimą visuose tuose valdžios įsteigtuose ir užlaikomuose biuruose nereikia nieko mokėt.
Yra daug vietų, kaip Chicagoj, taip kitur, kur reikalauja visokios rųšies darbininkų — į fabrikus, į kasyklas, į ukius, į šiaip įvairias įstaigas — kaip vyrų, taip moterų ir vaikų, kaip amatininkų, taip paprastiems darbams.

REIKALINGAS pagelbininkas-janitorius arba porteris. Geras valgis, kambarys ir užmokesnis.
6222 Harper ave., 3rd floor

REIKIA MOTERŲ IR MERGINŲ PRIE LENGVO DIRBTUVĖS DARBO. GERIAUSIA MOKESTIS.
RATHBORNE, HAIR AND RIDGWAY CO.,
1418 W. 22nd St., CHICAGO

REIKALINGA kriaučių prie kostumeriško vyriško darbo. Atsišaukite greitai.
S. Alekno,
937 W. 33rd st., Tel. Drover 6836

REIKALINGA ledų traukėjų ir darbininku į ledų svirnus, 40c. į valandą, 10 ir 11 val. darbas.
Consumers Co.,
35th st. and Normal ave., Chicago

REIKALINGA leiberiai į muilo dirbtuvę; 9½ val. į dieną, $21.00 į savaitę. Duodama laiko užvalgyt ryte ir po piet. 1322 W 32nd Place.

REIKIA prityrusio žmogaus į junk yardą. Gera mokestis ir pastovus darbas. 98 mylios nuo Chicagos. Atsišaukite man angliškai del platesnių žinių.
Dixon Iron and Metal Co.,
225 W. 2nd st., Dixon, Ill.

REIKALAUJAMA anglių padavėjų — "coal passers". $55, kambarys ir valgis.
Chicago Beach Hotel,
51st ir Cornell ave., Chicago

REIKIA MOTERŲ IR MERGINŲ PRIE LENGVO DIRBTUVĖS DARBO. GERIAUSIA MOKESTIS.
RATHBORNE, HAIR AND RIDGWAY CO.,
2279 S. Union ave., Chicago

REIKIA janitoriaus pagelbininko. Gera mokestis. Geras valgis ir kambarys. Geistina lietuvio.
6222 Harper St 1mas aukštas. Chgo.

REIKIA gerų tvirtų moterų del dirbtuvės darbo. Gera mokestis.
900 W. 18 St., Chicago.

REIKALINGA mergina del abelno darbo saldumynų krautuvėj. Atsišaukite į Jamontą, 1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKALINGAS greitai geras bučeris. Gerai suprantantis savo darbą. Gera mokestis ir geras užlaikymas. Atsišaukite laišku.
J. J. McNisky,
1015 Market st., DeKalb. Ill.

REIKALINGAS atsakantis bučeris. Atsišaukite kuogreičiausiai.
Alex Sucilla,
8706 Houston ave., So. Chicago, Ill.
Tel. So. Chicago 838.

REIKALINGA vedusi moteris, galinti dirbti kaipo janitorė. Jos vyras turi but apsipratęs su įrankiais (tulšimis) dirbt apie namą vakarais, po SAVO darbo laikui. Patyrimas nereikalingas. Senyva pora butų tinkama. Pastovus darbas. Užmokestis — garu apšildomi kambariai ir $35 į mėnesį. Ateikite pėtnyčioj ir nedėlioj, tarpe 2 ir 5 val.
Goldberg,
2237 W. 12th St., Chicago

PARDAVIMUI

PARDUODU grosernę ir pieninę. Galima pirkti sykiu su namu. Išvažiuoju į farmą.
817 W. 34th Place, Chicago

NEPAPRASTA proga lietuviui — kriaučiui. — Parsiduoda kriaučių šapa—naujų darbų, taisymo, valymo ir prosijimo. Biznis labai gerai eina, randasi lietuviškoj apielinkėj, arti bažnyčios, išdirbtas jau per 10 metų. Butinai parsiduoda iš priežasties stojimo kariuomenėn. Kreipkitės laišku adresuodami: No. 31, Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago.

PARDAVIMUI

EXTRA. Ant pardavimo bučernė ir grosernė su visokiais įrankiais naujausios mados. Dviem elektrikinėmis vogomis. Didelis cash registeris. Gali dirbti keturi darbininkai. Taipgi naujas aisboxis ir visi įrankiai kuogeriausi. Biznis išdirbtas per daug metų. Seniausia vieta lietuvių apgyventa. Pardavimo priežastis — partneriai turi du bizniu. Vienas turi išeiti į kariuomenę.
Mr. S. S.,
1824 Wabansia Ave., Chicago.

PARDAVIMUI vyrų aprėdalų štoras geroje vietoje, gerai išdirbtas biznis ir gerai apsimokantis. Savininkas turi kitą didelį biznį, kur turi buti visą laiką. Naujas tavoras ir sulig šių dienų reikalavimo (up-to-date). Jeigu įdomaujate, kreipkitės į
Petratis & Co.,
751 W. 35th st., Chicago
(Netoli Halsted st.).

AUTOMOBILIAI

PARSIDUODA naujas automobilius, už labai pigią kainą. Nauji gumai, elektrikos starter, extra sėdynių apdangalai, galima uždirbti $800 nes parduodu labai pigiai. Atsišaukite: 3343 Lowe Ave., 3čios lubos, Phone Boulevard 10011

NAMAI-ŽEMĖ

PARSIDUODA šiltnamiai (greenhouse), dviejų gyvenimų namas, apie 7 lotai. Seniausia kvietkinyčia ant South Side, gyvuojanti 33 metai, daranti $20,000 metinės apyvartos. Lietuviškoj apielinkėj. Viskas geriausiame padėjime.
Joseph Vacha,
2448-2454 W. 47th Place, Chicago.
Arti Western ave.

PARDAVIMUI kampinis lotas, 25x147 pėdų. Kampas Gage ir 36 gatvių, su 2 aukštų, 8 kambarių namu, už loto kainą. Graži vieta del biznio ir užlaikymo kvatierantų. $2000 ant išmokėjimo. Telefonuokite Stewart 3781.

PARSIDUODA moderniškas, 6 kambarių namelis; karšto vandenio šiluma, elektros šviesa; ąžuolu apibaigta, 2 blokai nuo bažnyčios. Ateikite nedėlios ryte.
6912 S. Rockwell st. Chicago

DIDELIS BARGENAS. Puikio vietoj, prie pat lietuviškos bažnyčios, ant California ave., tarp 44 ir 45 st., parsiduoda lotas iš priežasties to, kad savininkas stato namą ant kito loto, ir jam pinigai reikalingi.
S. D.
50 W. 107th str., Roseland, Ill.

PARSIDUODA farma 170 akerių už $5,800. Yra 15 galvijų, 4 arkliai, visokios mašinos, daug medžių ir javai. $2500 įmokėti, likusius ant 5%.
P. Slaužis,
2515 Clara Pl., Chicago, Ill.
Tel. Humboldt 6277.

PARSIDUODA — 7 kambarių namelis, vana, gazas, brukavotos gatvės, $1,800. Lengvos išlygos.
McDonnell,
2630 W. 38th St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA — 2-jų gyvenimų murinis namas, po 4 kambarius, vanos, gazai, brukavotos gatvės, $3,700. Lengvos išlygos.
McDonnell,
2630 W. 38th St., Chicago, Ill.
Atdara nedėliomis ir vakarais.

PARSIDUODA farma — 40 akrų geros žemės, apsėta, apsodinta; 3 karvės, 2 geri arkliai, 6 kiaulės ir kiti farmos daiktai. Auza gera, 5 ruimų; barnės geros. Parsiduoda už mažą kainą. Moteris viena palikau, negaliu gyvent, turiu parduot. Tik 1 mylia nuo miesto.
Mrs. R. N.,
Box 94, Middle Inlet, Wis.

MOKYKLOS

Pasisiųk pati suknią.

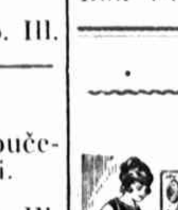

Mes išmokinsime pasidaryti petrenus, sukirpti ir pasiuti bi kokios stailės suknią trumpu laiku. Maža mokestis.
Specialis skyrius
Mokiname rankomis ir siuti elektros mašinomis dienomis ir vakarais.
MASTER SEWING SCHOOL,
118 N. La Salle st., 4-ta augštas
Prieš City Hall.

"Aušros" Mokykloje nuo gegužės 28 dienos prasidėjo mokinimas anglų kalbos. Mokina p-lė P. Narmont, gabi ir patyrusi mokytoja. Visus norinčius mokinties meldžiame pradėt tuojaus, nes taip — naudingiaus, kaip mokiniams taip ir mokykloj.
Kitos mokslo šakos išguldoma po senovei **3001 S. Halsted Str.**

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos teisių, Suv. Valstijų istorijos, abelnos istorijos, geografijos, politiškos ekonomijos, pilietystės, dailiarašystės.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų; vak. nuo 7:30 iki 9:30
3106 So. Halsted St.. Chicago, Ill.

MOKYKLOS

Jauni ir seni vyrai, ir merginos taipgi, gali mokyties čia barzdaskutystės amato. Pilnas kursas $15.00. Daug mokinių gali uždirbti nuo $12.00 iki $15.00 savaitėje mokindamiesi. Daug darbų. Ateikite ir pasimatykite su mumis tuojaus.
BURKE BARBER SCHOOL
612 W. Madison St., Chicago.

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGES
6205 So. Halsted st., 2407 W. Madison, 1850 N. Wells St.
137 Mokyklos Suv. Valstijose.
Siuvimas, Petrenų Kirpimas, Designing, del biznio ir namų. Vietos duodamos dykai. Diplomai. Lengvi išmokėjimai. Gvarantuota išmokinti jus pasiuti suknes už $10. Phone Seeley 1643
SARA PATEK, Pirmininkė

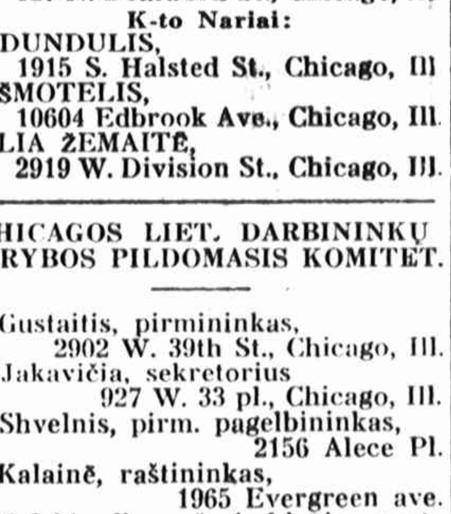

MOKYKIS KIRPIMO IR DESIGNING VYRIŠKŲ ir MOTERIŠKŲ APRĖDALŲ
Musų sistema ir ypatiškas mokinimas pataryw jus žinovu į trumpą laiką.
Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo-designing ir siuvimo skyrius, kur mes suteiksime praktišką patyrimą kuomet jų mokysitės.
Elektra varomos mašinos musų siuvimo skyriuose.
Jus esate užkviečiami aplankyti ir pamatyti musų mokyklą bile laiku — dieną ir vakarais ir gauti speciališkai pigią kainą.
Patrenos daromos pagal Jusų mierą — bile stailės arba dydžio, iš bile madų knygos.
MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. Kasnicka, Perdėtinis.
118 N. La Salle gat., prieš City Hall
Atsišaukit ant 4-to augšto.

DRAUGYSTĖS IR ORGANIZACIJOS.

Amerikos Lietuvių Darbininkų Taryba.

Laikinasai Komitetas:

P. GRIGAITIS, Prezidentas,
1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.
K. JURGELIONIS, Vice-Prez.,
3133 Emerald Ave., Chicago, Ill.
A. LALIS, Sekretorius,
1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.
K. GUGIS, Iždininkas,
127 N. Dearborn St., Chicago, Ill.
K-to Nariai:
T. DUNDULIS,
1915 S. Halsted St., Chicago, Ill
J. ŠMOTELIS,
10604 Edbrook Ave., Chicago, Ill.
JULIA ŽEMAITĖ,
2919 W. Division St., Chicago, Ill.

CHICAGOS LIET. DARBININKŲ TARYBOS PILDOMASIS KOMITET.

J. Gustaitis, pirmininkas,
2902 W. 39th St., Chicago, Ill.
P. Jakavičia, sekretorius
927 W. 33 pl., Chicago, Ill.
P. Shvelnis, pirm. pagelbininkas,
2156 Alece Pl.
J. Kalainė, raštininkas,
1965 Evergreen ave.
P. Galskis, fin. rašt. ir biznio agent.,
S. Danelavičia, Iždininkas,
1617 N. Winchester av., Chicago Ill
J. Jakubauskas, komiteto narys,
3362 Lowe ave., Chicago, Ill.
J. Šmotelis, komiteto narys
10604 Edbrooke ave., Chicago, Ill.
F. W. Zolpe, komiteto narys,
159 and Carse ave.
No. 15900, Harvey, Ill.
J. Vilis komiteto narys,
2538 Frankfort St. Chicago, Ill.

RYTMETINĖS ŽVAIGŽDĖS PAŠALPOS ir PASILINKSMINIMO KLIUBO VALDYBA:

J. Petrauskas, pirmininkas,
1747 North Ave.
J. Čepelis, pirm. pagelbininkas,
1060 Noble St.
Ig. Dumblauskas, nutarimų rašt.,
2228 Coblenz st.
M. Zukas iždininkas,
1608 North ave.
Z. Lankas, finansų raštininkas,
1621 Girard street.
Susirinkimas atsibuna pirmą ketvergą kiekvieno mėnesio Liuosybės svetainėje, 1824 Wabansia ave., 7:30 v. vakare.

DRAUGYSTĖS PALAIMINTOS LIETUVOS VALDYBA 1918 METAMS.

Sam. Venckus, pirminikas,
1903 Ruble str.
John Petrauskas, pirm. pagelbinink.,
664 W. 18 St.
Klem. Liaudanskas, nut. raštininkas
1439 S. 50th ave., Cicero, Ill.
Frank Micklin, turtų raštininkas,
1906 S. Union Ave.
Ben. Liubinas dabartinis iždininkas,
2129 W. 21st Str.
Kaz. Karinauskas, ligonių globėjas,
3041 W. 42 Str.
Draugystė savo mėnesinius susirinkimus laiko kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio, 1-mą val. po pietų, Jul. Malinausko svetainėje, 1843 S. Halsted St., ir kampas 19-tos gat.

LIETUVIŲ KRIAUČIŲ KLIUBO S. P. VIRŠININKŲ ANTRAŠAI:

K. Rugis, pirmininkas,
1714 Wabansia Ave.
J. Dauginis, vice-pirmininkas,
1604 North Ave.

DRAUGIJOS

K. Jankauskas, nutarimų rašt.,
1965 Evergreen ave.
V. Briedis, turtų raštininkas,
1049 Marshfield ave.
J. Antanavičia, iždininkas,
1719 Ellen st.
Susirinkimai atsibuna pirmą kiekvieno mėnesio seredą, vakare, 1822 Wabansia ave.

LIETUVIŲ DARBININKŲ DR-JOS AMERIKOJE VALDYBA 1918 M.

Kazimieras Rugis, pirmininkas,
1714 Wabansia ave.
S. Galiackas, irm. pagelb.
3525 S. Union ave.
L. Antonavičia, nutarimų rašt.,
1713 Ruble St.
Juozas Kezius, turtų rašt.,
4109 Montgomery st.
Kazimieras Chapulis, iždininkas,
1840 So. Halsted st.
Kazimieras Yaras, kasos globėjas,
1742 S. Union Ave.
Fr. Girdwainis, Fin. Rašt.,
2000 So. Halsted Str.
Petras Luza, kasos globėjas,
1916 Canalport Ave.
J. Jankevičia, maršalka,
726 W. 18th st.
Susirinkimai atsibuna kas antrą subatą po pirmai dienai kiekvieno mėnesio, 8 val. vakare, D. Shimaičio svet., 1750 S. Union ave. Bėgyje kelių mėnesių Draugystė numažino įstojimo mokestį tik iki 1 doleriui, o paskui bus pagal konstituciją.

TAUTIŠKOS DRAUGYSTĖS LIETUVOS BROLIŲ ir SESERŲ VALDYBA

Juozapas Šimkus, pirmininkas,
10707 Wabash ave.
Stanislovas Shimkus, vice-pirminin.,
10707 Wabash Ave.
F. Grigula, prot. raštininkas,
10443 Wentworth ave.
Vladislovas Markauskis, kasierius,
355 Kensington ave.
Ant. Bertašius, pinig. raštininkas,
349 E. 115 St. Kensington, Ill.
Draugystė savo mėnesinius susirinkimus laiko kas pirmą pėtnyčią kiekvieno mėnesio, 7:30 vak. vakare. F. Shedwillo svetainėje, 341 Kensington ave., Kensington, Ill. — Norintiems įstoti į Dr-stę už numažintą mokestį paliko tik 1 kovo ir 5 balandžio, o paskui įstojimas bus pagal konstituciją. **—Juozapas Urbutis**

DRAUGYSTĖ DIDŽIOJO LIETUVOS KUNIGAIKŠČIO GEDIMINO KENSINGTON, ILL.

D. Shatkus, pirmininkas,
344 E. 116 Str.
K. Pašakarnis, pirm. pagelbininkas,
324 E. 116 St.
K. Baltremas, protokolų raštininkas,
311 Kensington ave.
A. Norbutas, finansų raštininkas,
27 E. 102 Place.
F. Shedvillas, kasierius,
341 Kensington Ave.
Draugystės susirinkimai atsibuna paskutinę pėtnyčią kiekvieno mėnesio F. Shedvillo svetainėj, 341 Kensington ave.

LIETUVIŲ JANITORIŲ VYRŲ IR MOTERŲ PAŠALPINIO KLIUBO VALDYBA 1918 METAMS.

Juozapas Užubalis, pirmininkas,
2823 Jackson Blvd.
Povilas Atkočiunas, pirm. pagelb.,
342 S. Crawford ave.
Ionas Burčikas, nutarimų rašt.,
1217 S. Spauldnig av.
Andriejus Karoblis, fin. raštininkas,
807 S. Spoulding ave.
Mykolas Kaziunas, iždininkas,
1501 S. Harding ave.
Susirinkimai atsibuna 29 dieną kiekvieno mėnesio, Liberty Club svetainėje, 3420 W. 12th St., 7:30 v. vakare ant antrų lubų. Musų Kliubas sumažino mokestį įstojimo per 6 mėnesius, butent nuo 29 d. sausio iki 29 d. liepos mėn. 1918 naujiems nariams bei narėms įstojimo tereikia užsimokėti tik vienas doleris.

A. C. W. of A. LIETUVIŲ SKYRIAUS ADMINISTRACIJA:

A. Chepaitis, pirmininkas,
4812 W. 15th St., Cicero, Ill.
Ofisas: 1579 Milwaukee ave.,
Telefonas Humboldt 182.
J. Katilius, iždininkas,
1685 Milwaukee ave.
Susirinkimai atsibuna 1-mą pėtnyčią kiekvieno mėnesio Unijos Salėje, 1579 Milwaukee ave., 7:30 val. vak. 3-čią subatą kiekvieno mėnesio J. Grinevičiaus salėje, 1843 S. Halsted st., 7:30 val. vak.

CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS SAVITARPINĖS PAŠALPOS VALDYBA 1918 METAMS:

P. Galskis, pirmininkas,
1356 N. Hoyne Ave.
V. Ascila, nutarimų raštininkas,
1649 Girard St.
V. Briedis, turtų raštininkas,
1049 N. Marshfield ave.
K. Čepukas, iždininkas,
1648 W. Division st.
A. Montvidas, Daktaras,
3332 W. North Ave.
Susirinkimai atsibuna kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio, Związek Polek svetainėje, 1315 N. Ashland ave., arti Milwaukee ave.; pradžia 2 val. po piet.

DRAUGYSTĖS LIETUVOS BALSAS KENOSHA, WIS., VALDYBA 1918 m.

Kaz. Brazevičius, pirmininkas,
402 Lincoln Str.
Ig. Jesaliunas, pirm. pagelbininkas,
653 Garden str
Felix Bartkus, prot. raštininkas,
R. R. 3. Box 33
Kaz. Orlauskis, fin. raštininkas,
818 Jenne Street
Ant. Pakšis, iždininkas,
462 Jenne Str.
Juozas Lesčauskas, iždo globėjas,
165 Pleasant St
Pranas Kimontas, iždo globėja,
730 Engel str
Jonas Kasiulis, maršalka,
653 Garden Str.

DRAUGIJOS

Mikolas Nakrušas, maršalkas,
420 Orange Str.
Ant. Bubele, teisėjas
313 Quince str.
Juozas Jurevičia, vėlavnešys,
152 Main Str
Petras Miliauskas, vėlavnešys,
R. 1, Box 56.
Petras Rimkevičia, durininkas,
424 N. Pleasant Str.
Nikodimas Janavičia, durininkas,
614 Market Str

Lietuviškų Tautiškų Kapinių VALDYBA 1918 METAMS

BEN. LIUBINAS, pirmsėdis,
2129 W. 21st St
KL. BUOZIUS, pirmėdžio pagelb.,
634 W. 18th St.
JOS. ŠKUTAS, iždininkas,
3106 So. Halsted St
S. DANTA, raštininkas,
812 W. 19th St.
ED. ČEPULIS, Kapinių užveizda,
Lithuanian National Cemetery,
Summit, Ill.
Phone Willow Springs 10.
Globėjai ir valdyba susirenka kas pirmą šventadienį kiekvieno mėnesio, o visuotini susirinkimai yra sukviečiami per atvirutes į svetainę pasamdoma per valdyba.

LIETUVIŲ MOTERŲ APŠVIETOS DRAUGIJOS VALDYBA:

M. Dundulienė, pirmininkė,
1915 So. Halsted st.
K. Katkevičienė, vice-pirmininkė,
2252 W. 22nd St.
T. Pabarškienė, nutarimų raštininkė,
3429 Wallace str.
E. Ulkutė, finansų raštininkė,
2137 W. 21 Pl.
P. Baleckienė, iždininkė,
3543 Union ave
S. Poniškienė, iždo globėja
5417 Shields ave.
J. Savickaitė, iždo globėja,
3514 So. Wentworth ave.
Siunčiant į centrą mokestis, money order ar čekį, reikia išpirkt iždininkės vardu ir siust susinešimų raštininkei.

DR-JOS LIETUVOS MYLĖTOJŲ VALDYBA 1918 METAMS

L. Burba, pirmininkas
2003 Jefferson st. Chicago.
A. Leknickas, vice- pirmininkas,
708 West 17th Street.
P. Orlauskas, nutarimų raštininkas,
3338 So. Auburn ave.
W. J. Buišis, finansų raštininkas,
900 West 19th St.
J. Artišauskas, iždininkas,
3253 So. Halsted St., Chicago.

LIETUVOS SUNŲ DRAUGIJOS SHEBOYGAN, WIS. VALDYBA

Juozas Rukauskas, pirmininkas,
1424 So. 10th St.
Pranciškus Makarevičia, padėjėjas,
1618 Huoran Ave.
Motiejus Baltrušaitis, prot. rašt.,
1602 Indiana Ave.
Justinas Taukevičia, turtų rašt.,
1023 Broadway ave.
Antanas Pulka, iždininkas,
1128 N. 8th St.
Andrius Jakučionis iždo globėjas,
1424 So. 10th St.
Antanas Dielininkaitis, iždo globėjas
1124 High ave.
Motiejus Žemaitis, maršalka,
1309 Broadway ave.
Susirinkimai atsibuna kas pirmą pėtnyčią kiekvieno mėnesio Eagle Hall svetainėje.

S.L.A. 212 KUOPOS VALDYBA KENOSHA, WIS.

H. Labanauskas, pirmininkas,
819 Edward Street
Baubonis T., Vice pirmininkas,
728 Park Ct.
F. Rasčius, prot. sekretorius,
50 Hawland Ave.
Kaz. Brazevičius, fin. sekr. ir iždin.,
402 Lincoln Street
Tadas Varanavičius, iždo globėjas,
63 N. Sheridan Rd.
L. Šulskis, iždo globėjas,
462 Jenne Street
Vl. Bielskis, literaturos pardavėjas,
267 Milwaukee Ave.
Dr. I. N. Palt, daktaras kvotėjas ,
165 Main Street.
S. J. Balčaitis, organiz. ir kp. koresp.
P. O. Box 62.

DRAUGYSTĖS LIETUVOS GOJAUS VALDYBA 1918 M.

A. Booben, pirmininkas,
3231 Emerald Ave.
W. Buishis, pirm. pagelbininkas,
900 W. 19th St.
Juozapas Zitro, nut. raštininkas,
1919 S. Union ave.,Chicago
B. Rusgis, finansų raštininkas,
M. Benzinas, kontrolės raštininkas,
A. Garbašauskas, 1-mas iždo globėjas
D. Chepela, 2-ras iždo globėjas,
J. Skyrius, iždininkas.
Susirinkimai atsibuna 3-čią subatą kiekvieno mėnesio, Y. Skyriaus svet., 1713 S. Canal St. Chicago.

Naujienų agentas Roselande, Kensingtone
Pranas Grybas,
125 East 104th st.
stotis:
O. Žalienė, 114 E. 107 st.
M. G. Valaskas, 373 Kensington av.

RUSIŠKI DAKTARAI

1335 S. Halsted St. ..Tel. Canal 4346
Mes gydom chroniškas ir kitas ligas vaistais ir medikutom Karšto Oro ir Garo maudynėmis.
Masažas ir Elektrikiniai Gydymai.
Mokestis prieinamos.
Val.: 9 ryto iki 8 vak. Ned. 9—12 d.